

Тайынша Маңы

Тайынша аудандық қоғамдық-саяси газеті
2006 жылдың 3 ақпанынан шыға бастады

№ 37 (889) 26 тамыз, 2022 жыл

facebook.com/tainsha.tany

http://tainshatany.kz

tainsha_tan@list.ru

30 ТАМЫЗ – ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТА ЗАҢЫ КҮНІ

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МЕМЛЕКЕТТІК ТӘУЕЛСІЗДІГІ ТУРАЛЫ» ҚР КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ЗАҢЫ

1991 жылы 16 желтоқсанда «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңының қабылдануы Қазақстан Тәуелсіздігінің маңызды кезеңі болды.

«Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Қазақстан Республикасының Конституциялық заңының қабылдануы Қазақстан халқының тағдырын анықтаушы құжат болды. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Заңның қабылданғанынан бастап елдің тәуелсіз даму жолы басталды. Оның мазмұнында ұлттардың өзін-өзі басқару құқығы, жеке тұлғалардың құқығы мен бостандығына басымдық беру, саяси тұрақтылық, билікті бөлісу, ұлтаралық келісім т.б. іргелі демократиялық қағидалар көрініс тапты. Шынайы егемендікті жариялау елді сыртқы әлемнің мойындауына мүмкіндік берді. Мемлекеттік егемендік туралы декларация мен «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Конституциялық заң мемлекет Конституциясының негізі болды. Олар саяси және әлеуметтік-экономикалық салада тиісті реформалар жүргізу үшін құқықтық база болды. «Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңы дәуір құжаты болып табылады. Аталған заң 1991 жылдың 16 желтоқсанында Алматы қаласында қабылданды.

«ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ — ТӘУЕЛСІЗ
МЕМЛЕКЕТ» ДЕП АТАЛАТЫН ОНЫҢ БІРІНШІ ТАРАУЫНДА
БЫЛАЙ ЖАЗЫЛҒАН:

1-бап. Қазақстан Республикасы — тәуелсіз, демократиялық және құқылық мемлекет. Ол өз территориясында өкімет билігін толық иеленеді, өзінің ішкі және сыртқы саясатын дербес белгілеп, жүргізеді.

2-бап. Қазақстан Республикасы барлық мемлекеттермен өзара қатынасын халықаралық құқық принциптері бойынша құрады.

3-бап. Өзінің мемлекеттік тәуелсіздігін басқа мемлекеттер тануы үшін Қазақстан Республикасы ашық.

4-бап. Қазақстан Республикасының бүкіл территориясында Қазақстан Республикасының Конституциясы мен заңдары, сондай-ақ ол таныған халықаралық құқық нормалары қолданылады.

5-бап. Қазақстан Республикасының территориясы қазіргі шекараларында біртұтас, бөлінбейтін және қол сұғуға болмайтын территория болып табылады.

«Қазақстан Республикасының Мемлекеттік тәуелсіздігі туралы» Қазақстан Республикасы Конституциялық заңы 7 тараудан тұрады.

Міне, осылай 1991 жылдың 16 желтоқсанында Қазақстан Республикасының Жоғарғы Кеңесі Қазақстан халқының еркін білдіре отырып, Адам құқыларының жалпыға бірдей Декларациясында, халықаралық құқықтың жалпы жұрт таныған өзге де нормаларында баянды етілген жеке адамның құқылары мен бостандықтарының үстемдігін мойындай отырып, қазақ ұлтының өзін-өзі билеу құқын растай отырып, азаматтық қоғам және құқылық мемлекет құруға бел байлағандығын басшылыққа ала отырып, бейбітшілік сүйгіш сыртқы саясат жүргізе отырып, ядролық қаруды таратпау принципі мен қарусыздану процесіне адалдығын мәлімдей отырып, Қазақстан Республикасының мемлекеттік тәуелсіздігін салтанатты түрде жариялады.

Профессор Бүркітбай Аяғанның редакциясымен
шыққан «Қазақстанның жаңа тарихы: Кеңес
жүйесінің дағдырысы және ыдырауы»
кітабынан алынды. © e-history.kz

ҚҰРМЕТТІ СОЛТҮСТІКҚАЗАҚСТАНДЫҚТАР!

30 тамызда біз еліміздің басты мемлекеттік мерекелерінің бірі – Қазақстан Республикасының Конституциясы күнін атап өтеміз. Біздің мемлекеттіміздің сенімді іргетасын қалаған Конституция еліміздегі ішкі саяси тұрақтылыққа және қазақстандық қоғамның бірігуіне өзінің сүбелі үлесін қосты. 2022 жылдың 5 маусымында еліміздің конституциялық дамуының осызаманғы кезеңі басталды.

Бұл күні елімізді саяси жаңғыртудың, оның тәуелсіздігінің және аумақтық тұтастығының құқықтық негіздері қаланды. Мемлекет басшысы референдумның еліміз тарихындағы маңызды кезең болғанын, ұлтымыздың тұтастығын және нақты өзгерістерге дайын екендігін көрсеткенін атап айтты. Елімізде адамның құқықтары мен бостандығын қорғау жүйесін күшейту бағыты жалғаса бермек.

Қазақстан 27 жылдан кейін «Жаңа Қазақстан» атауымен жаңа кезеңге қадам басу үшін еліміздің тарихында екінші рет конституциялық референдум өткізді. Прогрессивті конституциялық нормалар экономикалық дағдарыстарды табысты еңсеруге және сенімді түрде алға басуға ықпал етеді. Негізгі Заң ұлттардың бірлігін, адамның абыройы мен қадір-қасиетіне қол сұқпаушылықты, кемсітушіліктің кез келген түріне тыйым салуды айғақтай отырып, қуатты біріктіруші фактор болып саналады. Бұл жүйені құрушы постулаттар біздің баға жетпес байлығымыз – ішкі саяси тұрақтылықты қамтамасыз етеді. Бұл мереке күні барлық солтүстікқазақстандықтарға бейбітшілік, жасампаздық бастамалар мен игіліктер тілеймін. Әр отбасында бақыт, ізгілік пен аман – саулық болсын. Біздің ортақ шаңырағымыздың үстінде бейбіт және ашық аспан орнасын.

Құмар АҚСАҚАЛОВ,
Солтүстік Қазақстан облысының әкімі.

* * * * *

ЕЛДІҢ ТӘУЕЛСІЗДІГІН АЙҚЫНДАЙТЫН НЕГІЗГІ ҚҰЖАТ – КОНСТИТУЦИЯ.

Біздің мемлекетіміздің, халқымыздың, елдің тәуелсіздігін, демократиялық құндылықтарын айқындайтын негізгі құжат – Конституция.

Онда мемлекеттің барлық құрылымдарының, жеке азаматтардың, ұлт пен ұлыстың, әлеуметтік топтардың мақсаттары, міндеттері, құқықтары көрсетіледі. Ендеше, сан жылдар бойы қалыптасып, жалпыға міндетті ережелерді қамтыған ең жоғарғы күші бар Ата Заңымыз өмір талабына сай жасақталды. Ең бастысы, ұлттық болмысты сақтай отырып, дамыған елдердің тәжірибелерін арқау еткен Конституция еліміздің болашағы үшін ұзақ жылдар жемісті қызмет ететіні сөзсіз. Бүгінде Республикамыздың қол жеткен табыстарына бүкіл Орта Азия мемлекеттері қызыға қарауда.

Өркениетті елдердің барлығы да Қазақстанның әлеуметтік-экономикалық жағынан басқалардан көш ілгері екенін ашық мойындап отыр. Еліміздің құқықтық мемлекетке айналуы, азаматтардың құқықтары мен бостандықтарын ойдағыдай қорғау, бауырында жүздеген ұлт пен ұлысты топтастырған елімізде саяси тұрақтылықтың сақталуы – осы Конституцияның арқасы. Ата заңымыздың келешекте еліміздің алдығы қатардағы мемлекет болуына, демократияның, тиімді экономикалық реформалардың қалыптасуына жағдай жасайтын басты нормативтік құжат болатыны анық. Бұған қол жеткізу үшін әрбір азамат Конституцияда көрсетілген өз құқықтары мен міндеттерін терең түсініп, сақтауы қажет.

Жанаргүл МҰРАТҚЫЗЫ, тілші

ЖАҢАШЫЛДЫҚ ЖАНАШЫРЛЫҚПЕН ЖҮЗЕГЕ АСАДЫ

Қай елдің болсын өсіп-өркендеуі, өркениет әлемінде өзіндік орнын алуы оның білім жүйесінің деңгейіне, даму бағытына тікелей байланысты. Елімізде білімнің жаңа жүйесін құру кезең-кезеңмен жүргізіліп жатыр. Осы ретте қазақстандық білім саласына үздіксіз енгізілген жаңашылдықтардың куәсі болып отырмыз. Бұл өзгерістердің тиімділігі және жергілікті білім беру саласындағы түйінді мәселелер жөнінде оқырмандардан түскен сауалдарға облыстық білім басқармасының басшысы Нәзір Жәшібеков (суретте сол жақта) жауап берді.

Қарлығаш Тобылова,

Ақжар ауданының тұрғыны:

-Нәзір Азаматұлы, санаулы күндерден кейін жаңа оқу жылы басталады. Өткен жылғы жетістіктеріңіз бен алдағы оқу жылына дайындық туралы айтып берсеңіз.

Өткен оқу жылына жақсы жетістіктермен аяқтадық деуімізге болады. Біздің оқушылар республикалық және халықаралық байқаулардың қорытындысы бойынша 55 медаль жеңіп алды. Мектептен түлеп ұшқан 3387 түлектің 138-і «Алтын белгі» иегері болды, 201 түлек үздік аттестат алды. Сонымен қатар, 309 тоғызыншы сынып оқушылары негізгі орта білім беру курсына «үздік» аяқтады.

Біздің басты міндетіміз - сапалы білім беруді қамтамасыз ету. Өткен екі жыл ішінде әлемдік пандемияға байланысты шектеу шаралары аясында жұмыс істедік. Оқушылар дәстүрлі және біраз уақыт қашықтан білім алды. Осы ретте оқушылардың кейбір тақырыптарды толық меңгермегені сезілді. Осы мақсатта 453 мектеп базасында «жазғы мектеп» жұмыс істеді, оған 2-10 сыныптардың 27 мыңнан астам оқушысы қатысты.

Жаңа оқу жылында өңірімізде 472 мектеп жұмыс істейді, оларда 74 мыңға жуық оқушы білім алады. 1 сыныпқа 7340 бала қабылданды.

Өңірімізде апаттық деп танылған қос мектептің орнына 720 орындық екі мектеп салынып жатыр. Оның бірі - 120 орындық Тайынша ауданының Вишневка мектебі, екіншісі - 600 орынға арналған Тайынша №1 мектебі. Оқулық сатып алуға және жеткізуге 930,7 млн. теңге бөлінді. Оларды жеткізу 8 тамыздан бастап кесте бойынша жүргізіледі. Бүгінгі таңда баспалардан оқулықтардың 33 пайызы жеткізілді. Жаңа оқу жылында 2785 оқушы тасымалданады. Соңғы екі жылда мектептерге 58 микроавтобус сатып алынды. Биыл тағы 29 микроавтобус сатып алуы жоспарлан отырмыз. Үстіміздегі жылы жалпы білім беру қорына 902,6 млн. теңге бөлінді. Оның ішінде тамақтануға – 706,9 млн. теңге, киім-кешекке – 120,4 млн. теңге, лагерьге жолдамалар алуға – 71,1 млн. теңге, бұқаралық-мәдени іс шараларына – 4,1 млн. теңге қарастырылған. 1 тамыздағы көрсеткіш бойынша бұл қаржының 413,3 млн. теңгесі игерілді.

Сара АМАНЖОЛОВА,

Уәлиханов ауданының тұрғыны:

- Өткен жылдары кейбір мектептерде оқушылар күздің қара суығында сырт киіммен отырғаны белгілі. Биыл білім беру ұйымдары қысқа әзір ме?

Үстіміздегі жылы 26 білім беру нысандарына күрделі жөндеу жұмыстарын жүргізу үшін 2,4 млрд. теңгеден астам қаржы бөлінді. Оның ішінде «Ауыл - ел бесігі» бағдарламасы бойынша 1,9 млрд. теңге сомасына 21 нысан, облыстық бюджеттен 484,7 млн. теңгеге 6 нысан жөнделді. Ақжар ауданының Жаңаауыл орта мектебіндегі, Тайынша ауданының Ильичёвка орта мектебіндегі, Тимирязев ауданындағы Докучаевка орта мектебіндегі жөндеу жұмыстары аяқталды. 1 млрд. теңгеден астам сомаға 98,7 мың тонна мөлшерінде көмір сатып алынды. Бүгінгі таңда оның 61,2 мың тоннасы жеткізілді. Қысқы маусымға әзірлік барысында білім беру ұйымдарының 84 пайызында жылыту жүйелерін шаю және қысымды сынау шаралары жүргізіліп, дайындық паспорттарын алды.

Ал қазандықтары ауыстырылып, жылыту жүйесіне жөндеу жұмыстары жүріп жатқан мекемелер әлі дайындық паспорттарын алған жоқ.

Жазира СЫЗДЫҚОВА,

Жамбыл ауданының тұрғыны:

- Енді білім ордаларының басшылары бір орында 7 жылдан артық отырмайтын болды. Осы шешім шыққалы қоғамда түрлі пікір айтылып, құптағандар да, қарсы болғандар да бар. Өңірімізде ротация қалай жүргізілуде?

Мемлекеттік білім беру ұйымдарының бірінші басшыларына ротация жүргізу қағидасына сәйкес бір елді мекен шегінде 7 және одан да көп жыл қызмет атқарып отырған лауазымдағы бірінші басшылар міндетті түрде ротациялауға жатады. Атқаратын лауазымында 4 жыл болған бірінші басшылар лауазымға тағайындалған күннен бастап

ротациядан бас тарта алады.

Ережеге сәйкес, облыстық комиссияның шешімімен 9 мектеп директоры мен Петропавл қаласының 11 мектепке дейінгі мекеме меңгерушілеріне ротация жүргізілді.

Көркем ТҰРАЛИНОВА,

Қызылжар ауданының тұрғыны:

-Жаңа оқу жылынан бастап барлық сыныптарда «Өзін-өзі тану» пәні оқытылмайды. Ал сағатсыз қалған бұл пән мұғалімдерінің тағдыры қалай болмақ?

«Өзін-өзі тану» пәні үлгілік оқу жоспарының компонентінен алынады және таңдау бойынша пән ретінде оқытылады. Бұл пәнінің мұғалімдерін мектептерде енгізілетін кәсіптік бағдар беруші-педагог лауазымына ауыстыру ұсынылды. Педагог-кәсіптік бағдаршылар оқушылардың кәсібін саналы түрде таңдауға бағытталған қызметті жүзеге асырады. Білім алушыларға, тәрбиеленушілерге, оқушылардың ата-аналарына немесе оларды алмастыратын адамдарға, педагогикалық ұжымға мамандық таңдауда көмек көрсетеді.

Болат САҚЫПОВ,

Шал ақын ауданының тұрғыны:

-Енгізілгені отырған жаңашылдықтың бірі – оқу жылын ұзарту. Бұл өзгеріске қоғам қарсы. Жүктемені азайту үшін оқу аптасын ұзартып емес, пәндерді қысқарту керек деген пікір айтылып жүр. Бұл жаңашылдық та үш тілде білім беру сияқты ойластырылмай, асығыс енгізіліп отырған жоқ па?

Оқу жылының басталу және аяқталу мерзімдерін Білім министрлігі анықтайтынын атап өткім келеді. Егер бұрын оқу жылының ұзақтығы 34 апта болса, қазір 1 қыркүйектен бастап ол 36 апта, ал бірінші сынып оқушылары үшін - 35 апта болады. Бұл шара мектептерге 5 күндік жұмыс аптасына көшуге мүмкіндік береді, оқушыға жүктеме азаяды. Әсіресе, күніне 7-8 сабақ оқитын жоғары сыныптардың жүктемесін 6 сабаққа дейін қысқартуға мүмкіндік бар. Сағаттардың қысқаруы негізгі сабақтардан кейін үйірмелердің, секциялардың, факультативтердің жұмысын ұйымдастыруға және сәйкесінше қосымша білім беруді дамытуға жол ашады.

Шырын ЖАСҰЛАНОВА,

Айыртау ауданының тұрғыны:

-Соңғы жылдары ата-аналар тарапынан БЖБ, ТЖБ және күнделікті қалыптастырушы бағалауды алып тастау мәселесі ұдайы көтеріліп жүр. Алайда биыл Оқу-ағарту министрі аталған бағалау жүйесі қалады деп тоқ етерін айтты.

Білім берудің жаңартылған мазмұны енгізілгендіктен бағалау жүйесі де өзгерді. Ол бірыңғай өлшемшарттардың арқасында объективті бағалайды. Өзірленген критерийлер білім деңгейін ғана емес, сонымен бірге алынған білімді өмірде қолдану қабілетін де анықтауға мүмкіндік береді. Бағалау кезінде оқу тапсырмаларын орындаудың әрбір кезеңі ескеріледі. Балдық жүйе оқушылардың өзіндік қызметін ынталандырады, бұл білім сапасын арттыруға ықпал етеді. Егер ата-аналар немесе оқушылар өз нәтижелерімен келіспесе, олар мұғалімге жүгіне алады. Мұғалім медиация аясында түсініктеме беріп, білімдегі бар олқылықтарды көрсетеді. Оқушы тақырыпты игеруі үшін қандай жұмыстар жүргізілетінін анықтайды. Жиынтық бағалаумен қатар оқушының сабақтан сабаққа дейінгі үлгерімін көруге мүмкіндік беретін қалыптастырушы бағалау жүргізіледі.

Азамат ТАСҚҰЛОВ,

Мамлют ауданының тұрғыны:

-Өңіріміздегі кей аудандарда әлі де орыс тіліндегі мектеп салтанат құрып келе жатқаны жүрегімізді ауыртады. Мәселен, Мамлют ауданындағы Воскресеновка ауылында қаншама қазақ шаңырағы тұрады. Мектеп жасындағы балаларын амалсыздан Мамлютқадағы қазақ мектеп-интернатына жатқызып оқытуға мәжбүр. Осындай мәселе Меңгесер ауылында да бар. Ауылда қазақ отбасыларының саны ескерілсе, мектеп тым болмағанда аралас болуға тиіс еді. Кейбіреулері көрші Бексейіт ауылына барып оқуға мәжбүр. Осы ауылдар тұрғындарының тілегін орындап, ондағы мектептерде қазақ сыныбын ашуға атсалыссаңыз.

Мамлют аудандық білім беру бөлімінің мамандары Воскресеновка және Меңгесер ауылдарында ата-аналармен кездесті. Қазақ тілінде оқытатын сыныптарды ашу жөнінде түсіндіру жұмыстарын жүргізді. Жаңа оқу жылында ата-аналардан Воскресеновка орта мектебіне қазақ тілінде оқытуды ұйымдастыру туралы өтініш түскен жоқ. Кемінде 3 өтініш болған жағдайда мектепте білім беру ұйымдары қызметінің үлгілік қағидаларына сәйкес қазақ тілінде оқытатын сынып ашылады. Ал Меңгесер ауылында жаңа оқу жылында мемлекеттік тілде оқытатын мектепалды даярлық сыныбы

ашылатынын хабарлаймыз. Себебі, ата-аналар тарапынан 5 өтініш келіп түсті.

Дариға МІНАЙДАРОВ,

Аққайың ауданының тұрғыны:

-Үстіміздегі жылы сәуір айында шатыры құлаған Тоқшын мектеп-гимназиясында қазір күрделі жөндеу жұмыстары жүріп жатыр. Бірақ, осы мектепке өткен жылы ағымдағы жөндеу жұмыстары жүргізілген екен. Сол кезде мұндай оқыс оқиға болатыны байқалмады ма? Бұл өзге мектептердің жай-күйі қалай деген алаңдаушылық тудырады.

Үстіміздегі жылы Тоқшын мектеп - гимназиясының ғимаратына күрделі жөндеу жүргізуге 144,2 млн.теңге бөлінді. Бүгінгі күні акт залының ғимараты техникалық қорытынды негізінде бұзылды. Ал мектеп пен интернатта жөндеу жұмыстары жүргізілуде. Облыс әкімі Құмар Ақсақаловтың тапсырмасы бойынша білім беру объектілерінде апаттылықты болдырмау мақсатында Петропавл қаласы мен аудандарда ғимараттарды қарау және анықтау бойынша комиссиялар құрылды. Білім беру ұйымдарын зерттеу актілеріне сәйкес проблемалық нысандардың тізімі жасалды, техникалық тексеру жүргізу үшін қаражат бөлінді.

Саят СӘДУАҚАСОВ,

Петропавл қаласының тұрғыны:

- Елімізде «Жайлы мектеп» жобасы жүзеге асырылуда. Осы жобаға сәйкес өңірімізде мектеп салына ма?

-«Жайлы мектеп» қанатқақты жобасы шеңберінде жобалық қуаты 300-ден астам орындық мектептер салу жоспарланып отыр.

Сағын САҒАТҰЛЫ,

Петропавл қаласының тұрғыны:

- Биыл балабақшаларға талап күшейді. Егер он жылдан астам уақыт бұрын балабақшалар санының жылдам өсуін ынталандыру үшін лицензиялаудан, кейін мемлекеттік бақылаудан, мониторингтен және олардың қызметін реттеуден бас тарту туралы шешім қабылданды. Осының нәтижесінде балабақшалар саны көбейгенімен сапа мәселесі өзекті болып қала береді. Біздің өңірдегі балабақшалардың барлығы талапқа сай жұмыс істеп жатыр ма?

Облыста 472 мектепке дейінгі ұйым бар, оның 19-ы жеке меншік. 2017 жылдан бастап 3 жастан 6 жасқа дейінгі балаларды қамту 100 пайызды құрағанын ерекше атап өткім келеді.

Өңірдегі барлық жеке меншік мектепке дейінгі ұйымдары біліктілік талаптарына сәйкес келеді. Өртке қарсы, санитариялық нормалар сақталады. Бұдан басқа, мектепке дейінгі мекемені ашуға рұқсат алған кезде олардың барлығы өздері орналасқан ғимараттардың – мектепке дейінгі ұйымның нысаналы мақсатына сәйкестігі туралы қорытынды алады.

Жекеменшік мектепке дейінгі ұйымдарды лицензиялау мектепке дейінгі білім беру мекемелерінің сапасын арттыруда бірыңғай талап қоюға мүмкіндік береді.

Дархан АМАНДЫҚОВ,

Есіл ауданының тұрғыны:

- Бүгінде елімізде «Мектепке жол» республикалық қайырымдылық акциясы жүріп жатыр. Биыл бұл игі бастаманы қолдағандардың қатары қалың ба?

Акцияның қайырымдылық екенін ескере отырып, жыл сайын демеушілер арасында көмек көрсету бойынша ақпараттық-түсіндіру жұмыстары жүргізіледі.

Осыған байланысты білім бөлімдерінің, облыстық ұйымдардың сайттарында, БАҚ-та, әлеуметтік желілерде қайырымдылық көмек көрсету туралы үндеулер жарияланды. Екі апта ішінде демеушілер 863 оқушыға 9771,1 мың теңге көлемінде көмек көрсетті. Жаңа оқу жылы қарсаңында демеушілер мен меценаттар әлеуметтік қорғалмаған және аз қамтылған отбасылардан шыққан балаларды қолдап, акцияға белсенді қатысады деп үміттенеміз.

Арайлым БЕЙСЕНБАЕВА,

журналист. «Солтүстік Қазақстан»

Тайынша ауданы білім бөлімінің басшысы
Гүлнар Сапарғалиқызы Игібаеваның Баяндамасы

«БІЛІМ БЕРУДІҢ БАСТЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ: ПАТРИОТИЗМ, БІЛІМГЕ ҰМТЫЛУ, ЕҢБЕКСҮЙГІШТІК»

Мемлекет Басшысы Қасым-Жомарт Кемелұлы Тоқаев "AMANAT" партиясы Жастар қанатының съезі делегаттарына жолдаған өзінің бейне үндеуінде жаңа Қазақстан жастары үшін білімге деген ұмтылыс, еңбексүйгіштік және патриотизм бағдар болуы тиіс екенін атап өтті. Тұрақты өзін-өзі дамыту-бұл қазіргі жас қазақстандыққа қажетті сапа.

Патриотизм-бұл адамның өзегі, оның өзін-өзі тануы және әлеммен орналасуы. Білімге және еңбекқорлыққа ұмтылу-жетістіктің және өз жоспарларын іске асырудың негізі. Бүгінгі таңда әрбір білім беру ұйымының міндеті-ұлттық және жалпы адамзаттық құндылықтарға бағдарланған, функционалдық сауаттылық дағдылары бар және оны қоршаған болмыста бәсекеге қабілетті бола алатын білім алушы тұлғасының үйлесімді қалыптасуы мен дамуы үшін қолайлы білім беру ортасын құру.

Қаржыландыруды талдау жыл сайын білім беру жүйесіне қаражат бөлінуінің артқанын көрсетеді. 2022 жылы 47 жалпы білім беретін мектепті, 6 мектеп жанындағы интернатты, 3 балабақша, 2 балабақша, 47 шағын орталық, балалар өнер мектебін, психологиялық-педагогикалық түзету кабинетін, қосымша білім беру орталығын ағымдағы ұстауға және жұмыс істеуіне 6 млрд. 702 млн. 869 мың теңге бөлінді, оның ішінде РБ 2 млрд. 445 млн. теңге. 741 тт, ЖБ 4 млрд. 149 млн. 159т және Ұлттық қор 107 млн. 969 мың. 2022 жылдың қаңтар айынан бастап жан басына шаққандағы қаржыландыруға көшкен Тайынша ауданына 1 млрд.154 млн. 909 мың теңге бөлінді.

Білім беру ұйымдарының ғимараттарын ұстау, МТБ-ны нығайту.

Білім беру жүйесінің маңызды және басым міндеттерінің бірі білім беру ұйымдарының қолданыстағы ғимараттарын қазіргі заманғы талаптарға сәйкес сақтау және келтіру болып табылады: қауіпсіздік, терроризмге қарсы қорғалу, жайлылық және еңбек қызметін жүзеге асыру үшін қолайлы жағдайлар. Ильичевка орта мектебіне күрделі жөндеу жүргізілді. Қазіргі уақытта Чермошьян орта мектебіне күрделі жөндеу жүргізілуде. Ағымдағы жөндеу жұмыстары Большеизюм ОМ, Келлер ОМ, Чкалов №2 ОМ, Тайынша қ. №2 ОМ, №3 ОМ, №4 ОМ жүргізілді. Мектептердің, мектеп жанындағы интернаттар мен шағын орталықтардың материалдық-техникалық базасын нығайтуға назар аударылды: 6 жылыту қазандықтары мен жылыту жүйесіне арналған жабдықтар, өрт қауіпсіздігі, бейнебақылау камералары, тұрмыстық техника, сантехника, спорттық мүкәммал, мектеп жиназы, ағымдағы жөндеу үшін құрылыс материалдары, Теңдік ОМ, Келлер ОМ, Большеизюм ОМ жаңа модификациядағы үш кабинет сатып алынды, Мироновка ОМ және Келлер ОМ үшін екі мұражай, Тайынша қ. №4 ОМ, Чкалов №1 ОМ, Келлер ОМ үш асарнасы, Большеизюм ОМ, Мироновка ОМ, Келлер ОМ жаңартылған мектеп кітапханалары жабдықталды.

«Жаппай оқыту қоры»

Ауданның 52 мектебінде балаларға ыстық тамақ ұйымдастырылды. "Жалпыға міндетті білім беру" қоры есебінен 1175 бала (жетім балалар, аз қамтылған, көп балалы отбасылардан шыққан, ата-анасының қамқорлығынсыз қалған балалар) тегін ыстық тамақпен қамтылған. Оқушыларды оқыту үшін білім беру ұйымдары жоқ пункттерден күн сайын және апта сайын тасымалдау жүзеге асырылады. Балаларды 100% тасымалдау қамтамасыз етілді. Барлығы күнделікті тасымалдауда 23 ауылдан 3 километрден астам қашықтықта тұратын 299 оқушы болды. Апта сайын тасымалдаумен 5 мектеп жанындағы интернатта тұратын 86 оқушы қамтылды. Әрбір балаға мемлекет отбасында өмір сүру және тәрбиелену құқығын бекітіп берді, біздің міндетіміз оны балалар үйлері мен интернаттар тәрбиеленушілерінің санын азайта отырып, іске асыру болып табылады. Ауданда 65 жетім бала және ата-анасының қамқорлығынсыз қалған 37 бала, оның ішінде қорғаншылықта (қамқоршылықта), 21 бала патронаттық тәрбиеде. Біздің ауданда 6 бала тәрбиеленіп жатқан баланы қабылдайтын отбасы бар. Қиын жағдайда жүрген отбасылардан шыққан балалардың құқықтары мен мүдделерін қорғау мемлекеттік органдарға жүктеледі.

"Уақытша отбасы" пилоттық жобасы аясында Донецкое ауылындағы отбасылардың бірінде оқу жылы кезеңінде мектеп жасындағы балалардың уақытша тұруы ұйымдастырылды.

Мемлекеттік қызметтер.

Білім бөлімі 23 мемлекеттік қызмет көрсетеді (Білім бөлімі – 15, жалпы білім беру мекемелері – 5, мектепке дейінгі мекемелер – 1, қосымша білім беру ұйымдары – 1, психологиялық-педагогикалық түзету кабинеті - 1). 2021 жылы – 4388, 2022 жылдың 7 айында – 3158 Мемлекеттік қызмет көрсетілді. Халықты ақпараттандыру үшін регламенттер мен стандарттар стендтерде, білім беру мекемелері мен Бөлімнің ресми сайттарында жарияланып, аудандық газеттерде жарияланады. Мемлекеттік қызмет көрсету мәселелері білім беру бөлімінің директорлар кеңесінде, аудандық семинарларда қаралады, апта сайын білім бөлімінде "Ашық

есік күні" өткізіледі, тоқсан сайын мемлекеттік қызметтерді түсіндіру бойынша тікелей эфирлер өткізіледі.

Кадрлық құрам.

Ауданның педагогикалық корпусында 1044 мұғалім бар. 896 педагог жоғары педагогикалық білімге ие (87%), арнайы орта-136 (13%). "Педагог-зерттеуші" санатында 140 педагог, "педагог-сарапшы" санатында 261 педагог, "педагог - модератор" санатында 175 педагог бар. 12 мұғалімнің магистр дәрежесі бар. Өткен оқу жылында ауданның білім беру мекемелеріне 28 жас маман келді, оның ішінде жоғары білімді – 18, арнаулы орта білімді-10.

53 педагог "Дипломмен-ауылға!", 11 педагог тұрғын үй сатып алуға жалпы сомасы 43 млн.977 мың теңге бюджеттік несие алды, 42 жас маманға жалпы сомасы 12 млн. 251 мың теңге көтерме жәрдемақы төленді. Аудан мектептерінде орыс тілі, математика, бастауыш сынып мұғалімдеріне қажеттілік бар.

Біліктілікті арттыру курстары

Мемлекет басшысы "Халық бірлігі және жүйелі реформалар – елдің өркендеуінің берік негізі" атты Жолдауында Біздің білім беру жүйесіне уәжді және білікті педагогтар қажет екенін атап өтті. Тамыз айынан бастап ЖМБ, ОГН, бастауыш сынып мұғалімдері "Өрлеу" БАҰО АҚ әзірлеген пәндік құзыреттіліктерді дамыту бойынша кәсіби біліктілікті арттырудың жаңа курстарынан өте бастады. Жаңа форматтағы курстардан барлық мұғалімдер жоспарға сай өтуі керек. Биылдан бастап біліктілікті арттыру курстарынан өту мерзімі қайта қаралды. "Педагог мәртебесі туралы" Заңның 7-бабының 12-тармағында кемінде үш жылда бір рет біліктілігін арттыру қажеттігі туралы айтылған.

Мектепке дейінгі тәрбие және оқыту

Ауданда 52 мектепке дейінгі ұйым жұмыс істейді: 3 бөбекжай (345 орын), 2 балабақша (140 орын), 47 шағын орталық (649 орын) (12-толық күнді, 35-толық емес күнді МШО жұмыс жасайды). 1 жастан 6 жасқа дейінгі балаларды мектепке дейінгі біліммен қамту 84,2% - ды, 3 жастан 6 жасқа дейінгі балаларды-100% - ды құрайды. Кезектілік 0 – ден 3 жасқа дейін-158 орынды құрайды. Міндетті мектепалды даярлықпен 493 бала қамтылған. Мектепалды сыныптары бар мектептер саны - 34 (оларда сыныптар саны - 43). Балаларды қамту пайызы мектеп жасына дейінгі балалардың жалпы санының 100% - ын құрайды. Барлық мектепке дейінгі мекемелерде балаларды қабылдау бойынша Мемлекеттік қызмет автоматтандырылды. Ұйымдар қажетті бейіндегі мамандармен қамтамасыз етілген: әдіскерлер, қазақ, орыс тілінің оқытушылары, психологтар, музыкалық жетекшілер, логопедтер, дене шынықтыру нұсқаушылары, медицина қызметкерлері, жүзу бойынша жаттықтырушы бар.

Аудан бойынша барлығы мемлекеттік тілде оқытатын 9, орыс тілінде оқытатын 40, аралас оқытатын 3 топ жұмыс істейді. Барлық мекемелер оқу-көрнекі құралдармен, интерактивті тақталармен, проекторлармен, көркем және әдістемелік әдебиеттермен жабдықталған. "Болашақ" балабақшасында Сенсорика кабинеті, бассейн, санаторлық топ жұмыс істейді.

Ұйымдар инновациялық бағдарламаларды, әдістемелер мен технологияларды қолдана отырып, балаларды мектепке сапалы дайындауға бағытталған Мектепке дейінгі тәрбие мен оқыту жаңартылған мазмұны бойынша жұмыс істейді. Теңдік ОМ және "Қарлығаш" балабақшасының педагогтары өз тәжірибелерін аудандық деңгейде ұсынды. Әдіскерлер үшін дөңгелек үстелдер өткізілді, оның барысында мектепке дейінгі тәрбие мен оқытуды дамыту моделінің жобасы, сондай-ақ тәрбиеленушілердің біліктері мен дағдыларын дамыту индикаторларын толтыру мәселелері талқыланды.

Педагогтар өз тәрбиеленушілерімен облыстық байқаулар мен челленджерге белсенді қатысып, жүлделі орындарға ие болды. Алабота ОМ-нің тәрбиешісі Ж.Б. Жүкешева мен тәрбиеленуші Манас Тұрсынбаевтың "Мен зерттеушімін" республикалық байқауының облыстық кезеңінде екінші орынды иеленді. "Жетістік траекториясы" мектепке дейінгі білім беру жүйесінің марафон-дайджестінің "Болашақ" бөбекжайының логопеді К.У. Оралова үшінші дәрежелі дипломмен марапатталды. "Мектепке дейінгі ұйымның үздік педагогы" республикалық конкурсының облыстық кезеңінің қорытындысы бойынша "Қарлығаш" балабақшасының тәрбиешісі Д. Ю. Блаженец үшінші орынмен, «Балалық шағымның шуақты биі» атты би байқауында «Қарлығаш» бала-бақшасының музыка жетекшісі А.Л.Лопата «Гран-При» иегері атанды.

Мектепке дейінгі ұйымдардың және МАД тәрбиешілеріне арналған "Озат тәрбиесі" атты аудандық олимпиада алғаш рет өткізілді. Олимпиадаға 32 педагог қатысты, оның екеуі облыстық кезеңге қатысты.

Ағымдағы жылы тәрбие-білім беру процесін ұйымдастырудағы жетекші қызмет ретінде ойынды толық көлемде пайдалану проблемасын шешуге, жетекші қызмет ретінде мектеп жасына дейінгі балалардың ойынды дамыту үшін жағдай жасау мәселелеріне ерекше назар

аударылды. Мектепке дейінгі тәрбие мен білім беру сапасы нәтижелілігінің бағдары мен көрсеткіші болып табылатын балалардың даму деңгейінің индикаторларына мониторинг жүргізіледі.

Орта білім.

Ауданда 52 жалпы білім беретін мектеп (27 орта, 15 негізгі, 10 бастауыш), 3 мектептен тыс ұйым (БӨМ, ООО, БЖСМ) жұмыс істеді. Мектептердің жалпы санынан 8-қазақ тілінде (15,4%), 38 — орыс тілінде (73,1%), 6-аралас мектеп (11,5%). 2022 жылы "халықтың тығыздығы мен елді мекендердің қашықтығына байланысты білім беру ұйымдары желісінің кепілдік берілген мемлекеттік нормативін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2022 жылғы 06 мамырдағы №185 бұйрығының талаптарына сәйкес келмеуіне байланысты "Краснодолск бастауыш мектебі" КММ-нің мектебін жабу жоспарлануда. 3 ресурстық орталық жұмыс істеді: Тайынша қ. №2 ОМ (Новоприреченый НМ магниттік мектебі), Қарағаш ОМ (магнит мектептері - Калиновка НМ, Аймақ НМ), Краснополяна ОМ (магнит мектептері - Обуховка НМ, Озерная НМ). 21 мектепте "Биология", "Химия", "Физика" және "Информатика" пәндерін ағылшын тілінде оқыту бойынша жұмыстар жалғастырылды. 35 педагог (физика – 12, Химия - 7, биология – 7, Информатика – 9 мұғалімдері) өз пәндерін ағылшын тілінде 8,9,10 және 11 сыныптарда толық (12 мектеп) немесе ішінара батыру (15 мектеп) режимінде оқыды. ЖМБ пәндерін ағылшын тілінде 336 оқушы оқыды.

2021 жылы жаңартылған білім беру мазмұнына көшу толығымен аяқталды. Өзгерістерді енгізу шеңберінде НЗМ жұмыс тәжірибесі жақсы демеу болды. "Назарбаев Зияткерлік мектептері" АҚ тәжірибесін тарату бойынша 11 Жетекші мектеп анықталды: Тайынша қ. № 2 ОМ, Тайынша қ. № 5 ОМ, Алабота ОМ, Летовочная ОМ, Келлер ОМ, Мироновка ОМ, Большеизюм ОМ, Чкалов № 1 ОМ, Зеленогай ОМ, Краснополяна ОМ, Донецк ОМ. Аталған жетекші мектептер өздеріне бекітілген магниттік мектептер үшін әдістемелік семинарлар ұйымдастырды.

Білім сапасы

Оқушылардың үлгерімі-бүкіл білім беру жүйесі жұмысының басты көрсеткіші. Аяқталған оқу жылының қорытындысы бойынша аудан бойынша үлгерім 100% құрады (өткен жылы да 100%). Білім сапасы-70,8% (өткен оқу жылында – 71%). Жаратылыстану-математикалық бағыттағы пәндер бойынша білім сапасы - 68,6%, үлгерімі-100% құрайды.

Қорытынды аттестаттау, ҰБТ

Негізгі орта білім беру курсы 509 оқушы сәтті меңгерді, оның ішінде 501 (2021 жылы - 555) емтихан тапсырды, 8 оқушы денсаулық жағдайына байланысты АА тапсырудан шеттетілді.

9-сынып оқушылары емтихан қорытындысы бойынша пәндер бойынша келесі сапаны көрсетті: оқыту тілі бойынша – 67,4%, алгебра бойынша – 52,1%, екінші оқыту тілі бойынша – 64,6%, таңдау пәні бойынша – 66%.

Емтихан қорытындысы бойынша негізгі орта білім туралы үздік аттестатқа барлық 29 үміткер (7 – қазақ тілінде және 22 – орыс тілінде) өз білімдерін растады.

258 түлек (қазақ тілінде – 66, орыс тілінде – 192) қорытынды аттестаттауға қатысып, орта білім туралы аттестат алды. Қорытынды аттестаттау бес міндетті пән бойынша мемлекеттік емтихан тапсыруды қамтыды. Сапасы пәндер бойынша: алгебра және анализ бастамалары бойынша – 64,2%, оқыту тілі бойынша -75%, Қазақстан тарихы бойынша – 71,5%, екінші тіл бойынша – 79,3%, таңдау пәні бойынша – 78,2%. Мемлекеттік емтихандардың қорытындысы бойынша 11-сыныптардағы үлгерім 100% - ды құрады. "Алтын белгі" иегерлері 9 түлек болды (2021 жылы – 16 түлек): Орынбай Әсел – Теңдік ОМ, Алданазар Ботагөз, Амангелді Нұрхат, Қайролла Уәлихан - Алабота ОМ, Ахметжанова Камула - Тайынша қ. №1 ОМ, Сүлейменова Дильназ – Мироновка ОМ, Иоаниди Павел - Тайынша қ. №2 ОМ, Серік Әлина-Петровка ОМ, Тлеулес Ақбота - И. М. Бережной атындағы Келлер ОМ. 23 түлек Үздік аттестат алды.

Түлектердің шетелге кетуін қысқарту және оларды Қазақстанның оқу орындарына тарту үшін білім бөлімі оқу жылына арналған кәсіптік бағдарлау жұмысының жоспарын жасады, кәсіптік бағдарлау жұмысын ұйымдастыру бойынша әдістемелік ұсынымдар әзірленді. Өткен жылмен салыстырғанда басқа елдерге кету азайды. Егер 2021 жылы Ресей Федерациясына 50 түлек түссе (19%), 2022 жылы - 27 түлек (10,4%). 2022 жылы мектепті 258 түлек бітірді, оның ішінде 133 түлек грантқа өтініш берді, 81 түлек грант алды, бұл 62% құрайды. ТЖКБ-ға 123 түлек ҚР ӘҚ қатарында 2 қызмет түлегі түсті. Түлектерге мамандық таңдау кезінде және ЖОО-да факультеттерді жұмысқа орналастыруға қатысты көмек көрсету мақсатында ҚР жоғары оқу орындарының және ТЖКБ өкілдерімен қашықтықтағы вебинарлар өткізілді.

Ағымдағы жылы ауданның үш мектебінде (Тайынша қ.№4 ОМ, Зеленогай ОМ, Петровка ОМ) алғаш рет білім алушылардың білім жетістіктеріне мониторинг жүргізілді (МОДО). Оған 4 және 9 сыныптардың 159 оқушысы қатысты.

«БІЛІМ БЕРУДІҢ БАСТЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ: ПАТРИОТИЗМ, БІЛІМГЕ ҰМТЫЛУ, ЕҢБЕКСҮЙГІШТІК»

PISA-2022 халықаралық зерттеуіне ағымдағы жылдың сәуір айында ауданның 7 мектебінен 72 оқушы қатысты (Ильичевка ОМ, Аймак ОМ, Яснополяна ОМ, Тайынша қ.№3 ОМ, Большеизюм ОМ, Драгомировка ОМ, Краснокаменка ОМ).

Дарынды балалар-аудан мақтанышы және еліміздің жарқын болашағы!

Дарынды балалар мен жастар - еліміздің осы заманғы экономикалық және әлеуметтік міндеттерді тиімді дамытып, сындарлы шешуге мүмкіндік беретін әлеуеті. Біздің ауданымыздың оқушылары үшін оқу және оқудан тыс қызметтің түрлі салаларында оқушы тұлғасының өзін-өзі жүзеге асыруы үшін барлық жағдай жасалған. Оқу жылы ішінде ең лайықты оқушылар біздің ауданымызды беделді облыстық және республикалық олимпиадалар мен конкурстарда өздерінің білімдерін дәлелдей білді. Тараз қаласында өткен Республикалық ғылыми жобалар байқауында облысымыздың намысын Мироновка ОМ оқушысы Д.Сүлейменова қорғады. Петропавл қаласындағы оқушылардың республикалық олимпиадасына Тайынша қ.№5 ОМ Балтабек А. және Ильичевка ОМ Комис А. қатысты.

Облыстық ғылыми жобалар сайысында жүлделі орындарға ие болғандар: Мироновка ОМ Д. Сүлейменова-1 орын, Тайынша қ.№2 ОМ А. Накастоев-1 орын, Чкалов №2 ОМ К. Болатбек-2 орын, Яснополяна ОМ Н.Рудницкая-3 орын, И. Капустина Алабота ОМ Оразалина-3 орын, Сапар Г. Чкалов №1 ОМ - 3 орын.

Облыстық пәндік олимпиадада біздің оқушылар 5 жүлделі орынға ие болды: Давидович Е. №1 Чкалов ОМ Орыс тілі мен әдебиеті бойынша - 2 орын, Балтабек А. Тайынша қ.№5 ОМ Орыс тілі мен әдебиеті бойынша - 2 орын, Комис А. Ильичевка ОМ қазақ тілі мен әдебиеті бойынша - 3 орын, Қуаныштай А.Келлер ОМ - нан қазақ тілі мен әдебиеті бойынша - 3 орын, Чкалов №1 ОМ- Ш.Назын өзін-өзі тану бойынша-3 орын.

Облыстық "Үздік бірегей экспонат" байқауында 1 орын Большеизюм ОМ Н.Пинчук, 2 орын Петровка ОМ-нің оқушысы Е. Портянкинаға бұйырды.

Пәндік және шығармашылық олимпиадаларда жүлделі орындарға ие бола отырып, балалар біздің аудандағы білім деңгейін облыста жоғары бәсекеге қабілеттілікті қамтамасыз ететінін дәлелдейді.

2021-2022 оқу жылы көптеген жарқын жұлдыздарымыз бізге республикалық және облыстық олимпиадалар мен жобалар конкурстарының жүлдегерлері болған 1-4 және 5-8 сынып оқушылары бар. Жоғары сынып оқушыларына лайықты ауысым өсіп жатыр деп айта аламыз. Бұл:

Шұңқын қаласындағы Зерде республикалық зерттеу жұмыстары және шығармашылық жобалар байқауының жүлдегерлері және облыстық кезеңнің жеңімпаздары. Облыстық "Кемел ұрпақ" олимпиадасының жүлдегерлері Қызыров Қ., Баян М. из Аймак НМ, Болат Ұ. Теңдік ОМ, ҚР Тәуелсіздігінің 30 жылдығына арналған облыстық шығармалар байқауының жүлдегері Жалпы білім беру пәндері бойынша облыстық олимпиаданың жүлдегерлері Тайынша қ. №4 ОМ оқушысы Р.Санин, Большеизюм ОМ оқушысы А. Купреев. "Мың бала" республикалық жобасының жеңімпаздары А. Купреев Большеизюм ОМ, Ж Габдрахман. Алабота ОМ, Весельский А., Ерғали Д. Летовочной ОМ. Облыстық экология бойынша жобалар байқауының жүлдегері болып Зеленогай орта мектебінен Басурманова Д. танылды. Нұр - Сұлтан қаласында өткен "Айқанат" республикалық жобасының финалына Амангелді Э., Алексеенко К - Чкалов №1 ОМ., Нимак В. - Мироновка ОМ, Плотичина В. -Чермошнянка ОМ. қатысты. Бұл балалар ауданның мақтанышы, олар өз құрдастарына үлгі.

Облыстық Мағжан және Абай оқуларында 9 оқушы жеңімпаз атанды: 1 орын - Мырзат Ж. (Теңдік ОМ), 2 орын-Тілеуберді Е. (Келлер ОМ), Дондых А. (№2 Чкалов ОМ), Денцова Д. (Петровка ОМ), Хажмұхановна А. (Тайынша қ.№5 ОМ), Даулетбек Ж. (Мәдениет НМ), 3 орын - Қуаныштай Асем (Келлер ОМ), Бекболат М., Комис Е. (Ильичевка ОМ)

"Дауылпаз баба - Қожаберген" IV байқауының облыстық кезеңінің қорытындысы бойынша Аймак ОМ 9 сынып оқушысы Р.Алферов және Теңдік ОМ 11 сынып оқушысы Э. Қусмагамбетова 3 орын алды. Қазақ тілі мен әдебиеті пәні бойынша "Абайтану" олимпиадасының облыстық кезеңінде №2 Чкалов орта мектебінің 9-11 сынып оқушылары арасында А.Ержан 3 орын алды.

Әр оқушы жеңісінің артында өз ісінің шебері, қажырлы еңбегі мен кәсібилігі бар мұғалімдер тұр, олар: Д. А. Межевикин (Тайынша қ.№2 ОМ), Е. Н. Евладенко (Мироновка ОМ), Ш. Н. Шырылдакова (№2 Чкалов ОМ), Доктор Т. Ф. Красницкая И. А., Жан – Лин О. А. (Чкалов №1 ОМ ОМ) №1 ОМ), Мұканова Р. Д., Нижельская Г. Н. (Алабота ОМ), Дегтярев С. В. (Яснополяна ОМ), Исмагулова А. К. (Тайынша қ.№5 ОМ), Айтпаева Р. К. (Ильичевка ОМ), Болат к. (Келлер ОМ), Тоқсанбаева Р. Т., Болатбек М. (Аймак НМ), Нұрмұқанова Б.Б. (Теңдік ОМ), Такишева З. Д. (Тайынша қ.№3 ОМ), Ламерт И. В., Сәлімова А. С. (Зеленогай ОМ).

Педагогтардың кәсіби жетістіктері

Кәсіби қызметте табысқа жетудің бір нұсқасы-жоғары пәндік білімі бар шығармашылықпен жұмыс істейтін мұғалімдерді анықтауға, қолдауға және ынталандыруға

бағытталған конкурстар мен олимпиадаларға қатысу.

Облыстық пәндік олимпиадаларда жүлделі орындарға ие болғандар: 1 орын-Такишева З.Д. Тайынша қ. №3 ОМ биология мұғалімі, 2 орын - ЧербижеваТ.Н. Киров ОМ математика мұғалімі, А. Н. Курочка -№1 Чкалов ОМ математика мұғалімі, 3 орын-С. Г. Чвалюк Тайынша қ.№4 ОМ бастауыш сынып мұғалімі, 3 орын – Ж. З. Амерханова Зеленогай ОМ қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі, Құрмет грамотасы Х. Тойлыбай Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімі Теңдік орта мектебі.Қазақстан Республикасының 30 жылдығына арналған "Еркіндігім-қасиеттім" тақырыбындағы Қазақ тілі мен әдебиеті мұғалімдері арасындағы облыстық эссе байқауының жеңімпаздары 1 дәрежелі дипломдармен марапатталды: Кабдушева А.С. (№1 Чкалов ОМ) және Мағзумов С. М. (Мироновка ОМ)."Физика сабағының үздік әзірлемесі" облыстық конкурсында жүлделі орындарға ие болғандар : Донецк ОМ-ден В.Б. Луневская – 1 орын, Л. Т. Шындаулетова, Ш. Абдикеева, №2 Чкалов ОМ-ден -3 орын. "Математика сабағының үздік әзірлемесі" облыстық конкурсында №1 Чкалов ОМ А.Н.Курочка, Летовочное ОМ-ден Т. И. Гановская, Л. С. Султанбекова Амандық ОМ-дан 3 жүлделі орынға ие болды. Подольск НМ-нен Гурская Л.Ф. "Үздік география кабинеті"облыстық конкурсында 1 орын алды.

Инклюзивті білім беру

Ауданда инклюзивті білім беруді дамыту үшін мектеп және мектеп жасына дейінгі 110 бала баратын №1 ОМ, Тайынша қ. №3 ОМ, Яснополяна ОМ, Зеленогай ОМ, Келлер ОМ, Чкалов№1 ОМ базасында 6 логопедиялық пункт жұмыс істейді. 2019 жылдан бастап Тайынша қ. №4 ОМ ерекше білім беру қажеттілігі бар балаларға арналған инклюзияны қолдау сыныбы (бұдан әрі – ЕБҚ) жұмыс істейді.

Ауданда 348 бала, оның ішінде 97 мүгедек бала. Ауданның 32 мектебінде 124 бала оқу процесіне біріктірілген, оның ішінде 52 бала үйде оқиды. Балабақшаларда жалпы топтарға 15 бала, мектептер жанындағы шағын орталықтарда-8 бала біріктірілген. 52 мектептің 48-і инклюзивті білім беру және кедергісіз қолжетімділік үшін жағдай жасады. Инклюзив бойынша біліктілікті арттыру курстарынан 588 мұғалім өтті.

Психологиялық-педагогикалық түзету кабинеті ерекше білім беру қажеттіліктері бар балаларды қамтуды ұлғайту бойынша біртіндеп жұмыс жүргізеді. 2021-2022 оқу жылында ППТК-да 40 балаға қызмет көрсетілді. Қазан айында қолөнер көрмесі өтті, онда 100-ден астам жұмыс ұсынылды.

Педагогтер үшін "Білім беру ұйымдарында бар балалармен жұмыс жасаудың формалары мен әдістері"тақырыбында аудандық семинар-практикум ұйымдастырылды. ППТК мектептердің сұраныстары бойынша мектеп педагогтеріне балаларды оқыту және тәрбиелеу мәселелерінде әдістемелік көмек көрсетеді, ЕБҚ бар балаларды анықтау және мониторингілеу бойынша өңірлік психологиялық-педагогикалық консультациямен (ПМПК) бірлескен жұмыс жүргізіледі. Facebook әлеуметтік желісінде ППТК жұмыс істеуі және ЕБҚ бар балаларды кешенді психологиялық-педагогикалық түзеу арқылы қолдау мәселелері бойынша түсіндіру жұмыстары тұрақты негізде жүргізіледі.

Тәрбие жұмысы

Білім берудің жаңа мазмұнының базалық қағидаты әрбір мектепте "Рухани жаңғыру"бағдарламасының қағидаттарына негізделген тұлғаның адамгершілік – рухани қасиеттерін дамытуды ынталандыратын адамгершілік білім беру ортасын құру болып табылады. Бұл бағдарламаның мақсаты қуатты, шығармашылық, патриоттық, бәсекеге қабілетті біртұтас ұлтты тәрбиелеу болып табылады.Мектептердің әлеуметтік педагогтары мен педагог-психологтары балаларды жыныстық қолсұғылмаушылыққа қарсы қорғауға, әлеуметтік қауіпті жағдайдағы кәмілетке толмағандармен және олардың отбасыларымен жеке профилактикалық жұмысты ұйымдастыруға бағытталған шаралар кешенін іске асыруда. Жалпы білім беретін оқу орындарының оқушылары үшін құқық бұзушылықтарды болдырмау, темекі шегудің, маскүнемдік пен нашақорлықтың алдын алу, YEҰ мен құқық қорғау органдарын тарта отырып, өскелең ұрпақ арасында ерте жүктілік мәселелері бойынша құқықтық жаппай оқыту жүргізіледі.

Өмірлік қиын жағдайға тап болған азаматтарға көмек көрсету және кеңес беру мақсатында ауданда білім бөлімінің жанында "Сенім телефоны" (т.22 075) ұйымдастырылды және сайтта әр бала мен ата-ана көмек сұрай алатын электрондық сенім жәшігі бар, мектептерде "Сенім жәшіктері" және «Сенім телефондары» орналастырылған.

Балалар мен жасөспірімдерді сауықтырудың басым бағыттарының бірі жазғы демалысты ұйымдастыру болып табылады. Ауданда "Бурабай" курорттық аймағында орналасқан "Эдельвейс Бурабай" балалар сауықтыру орталығы жұмыс істейді. Жазғы кезеңде аталған лагерьде Тайынша ауданының 255 оқушысы сауықтырылып, демалды. 2022 жылдың 3-24 мамыр аралығында 7 оқушы Алматы қаласында "Бөбек"ҰҒПББСО РМҚК оқып, сауықтырылды.

Демалысты, сауықтыруды және жұмыспен қамтуды ұйымдастыру кезінде өмірлік қиын жағдайда жүрген балаларға ерекше көңіл бөлінеді, олардың барлығы жазғы кезеңде мектеп жанындағы алаңдармен қамтылған. Мектеп

жанындағы алаңдар СҚО Білім басқармасы әзірлеген жазғы кезеңде балаларды жұмыспен қамту жоспарына сәйкес жұмыс істеді. Барлық мектептерде сынып жетекшілері балалардың өмірі мен денсаулығының сақталуын, олардың қауіпсіздігін қамтамасыз ету бойынша нұсқаулық өткізді, жолдар мен көшелерде балалардың жарақаттануын азайту бойынша шаралар, сондай-ақ жазғы демалыс кезінде суда өзін-өзі ұстау ережелері қабылданды.

Қазіргі уақытта барлық жалпы білім беретін мекемелерде басқару өкілеттіктерінің кешені бар, оның ішінде демеушілік қаражатты бөлу бойынша қамқоршылық кеңестер құрылды.

Өскелең ұрпақта құқықтық сананы қалыптастыру бойынша құқықтық тәрбие және ақпараттық жұмыс тәрбие үдерісіндегі маңызды вектор болып табылады. Бұл процесс мектептер құқық қорғау органдарымен бірлесіп ұйымдастырған түрлі іс-шаралар түрінде жүзеге асырылады.

"Түнгі қаладағы балалар" акциясы барысында 283 рейдтік іс-шара өткізілді. "Балалар еңбегін қанауға қарсы 12 күн" акциясы өтті.

Кәмілетке толмағандардың құқықтары мен бостандықтарын қамтамасыз ету, бірінші кезекте, балаларды қатыгездіктен және жыныстық қолсұғылмаушылыққа қарсы қылмыстардан қорғау, құқық бұзушылықтардың, ерте жүктіліктің, кәмілетке толмағандар арасындағы қаңғыбастықтың алдын алу ауданның білім беру мекемелеріндегі әлеуметтік-психологиялық қызметтің басым бағыттарының бірі болып табылады.

Оқу жылы ішінде құрамына прокуратура, полиция өкілдері, денсаулық сақтау қызметкерлері кіретін мобильді топтың офлайн және онлайн отырыстары өткізілді. Бейнеконференция оқушылардың, мектеп директорларының, директордың тәрбие ісі жөніндегі орынбасарларының, әлеуметтік педагогтардың, мектеп психологтарының, қамқоршылық кеңестердің, ата-аналар қоғамдастығының қатысуымен ұйымдастырылды.

"Қауіпсіз терезе", "Судағы қауіпсіздік", "Теміржол көлігіндегі қауіпсіздік", "Қауіпсіз мектеп ортасы"акциялары өткізілді. Өскелең ұрпақпен жұмыста "Жас Ұлан" және "Жас Қыран" республикалық қоғамдық бірлестігі ерекше орын алады, оның мүшелері оқушылардың 100% - ы болып табылады, "Адал ұрпақ" 47 ерікті жасақтары жұмыс істейді, оларда түрлі іс-шаралар, оның ішінде адалдық дүкендері өткізіледі.

Барлық орта мектептерде "Бастапқы әскери және технологиялық дайындық"пәні жүргізіледі. 27 орта мектеп базасында қоғамдық негізде әскери-патриоттық клубтар жұмыс істейді. Жылдық жоспарға сәйкес ҚР Тәуелсіздік күніне, жауынгер-интернационалист күніне, Отан қорғаушылар күніне және Жеңіс күніне арналған әскери-спорттық ойындар өткізілді. 2021-2022 оқу жылында Тайынша ауданының құрама командалары "Жас Сарбаз" және "Алау" облыстық әскери-спорттық ойындарына қатысып, Тайынша қаласының №4 ОМ және №5 ОМ оқушылары 3 орын алды. Ақпан айында аудандық "Жас Сарбаз" жарысы өткізіліп, оған 24 мектеп командасы қатысты. НВИТП кабинеттерінің материалдық базасын нығайту бойынша жұмыстар жүргізілуде, мектептерде сабақ өткізу үшін АК-74 автоматтарының барлығы 7 макеті бар.

Білім беру объектілерінің терроризмге қарсы қорғалуы желісі бойынша бейнебақылаумен 100% қамтамасыз ету бойынша жұмыс жүргізілді. ЖБО – ға 12 білім беру объектісі, полицияның тірек пункттеріне-24 мектеп қосылған. Дабыл түймелері Тайынша қаласының 28 мектебінде, 2 балабақшасында және балалар өнер мектебінде орнатылған. Жылына екі рет оқушыларды, педагогтарды және мектеп қызметкерлерін тарта отырып, антитеррористік оқу-жаттығулар өткізіледі.

Оқушылардың "Ұшқыр ой алаңы"дебаттық қозғалысы

Қазақстан Республикасында білім беруді және ғылымды дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасын іске асыру жөніндегі іс-шаралар жоспарын орындау мақсатында Ұшқыр ой алаңы "оқушылардың дебаттық қозғалысы" "Жалпыұлттық мәдени-білім беру жобасы табысты жұмыс істеуде. Пікірсайыс клубтары барлық орта және негізгі мектептерде ашық, қозғалыспен 350-ден астам оқушы қамтылған. Жыл сайын оқушылардың "Ұшқыр ой алаңы"атты республикалық пікірсайыс турнирі өтеді. Облыстық кезеңнің қорытындысы бойынша үш дебат клубы құрметті үшінші орындарды иеленді: Теңдік ОМ «Әділет» командасы (спикерлер – Нығмет М., Рахат Ж., жетекшісі –Тойлыбай Х.), Келлер ОМ "Ұлттық Құрама" командасы (спикерлер – Қуаныштай Әсем, Серікбай Айзат, жетекшісі –Тілек С.), Келлер ОМ "Лидер" командасы"(спикерлер – Бекшенова А., Козка Р., жетекшісі – Еркенова А. Ш.). Жас педагогтарға арналған облыстық дебат турнирінде "НОМАД" командасы құрамында Тойлыбай Х. (Теңдік ОМ), Тілек С. (Келлер ОМ) – 1 орын, Зеленогай ОМ "Лидер" командасы (Еркенова А.Ш. және Тарбак Д.) - 3 орын алды.

Әлеуметтік-психологиялық қызмет

Барлық тілек білдірушілер үшін мектеп әкімшілігін ересектердің немесе кәмілетке толмағандардың құқыққа қарсы әрекеттері туралы хабардар ету үшін барлық ұйымдарда сенім телефондары орналастырылған. Әр түрлі жас тобындағы оқушылар арасында суицид әрекеттерін

«БІЛІМ БЕРУДІҢ БАСТЫ ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ:

ПАТРИОТИЗМ, БІЛІМГЕ ҰМТЫЛУ, ЕҢБЕКСҮЙГІШТІК»

болдырмау бойынша профилактикалық және түзету жұмыстары ұйымдастырылды. Жұмыс оқушылардың өмірге оң бейімделуін қалыптастыруға бағытталған.

Түзету-дамыту қызметі жүзеге асырылады: сынып сағаттары, оқушылармен өздерінің психологиялық ерекшеліктерімен, күшті және әлсіз жақтарымен, оларды түзету тәсілдерімен, алаңдаушылықты жою тәсілдерімен танысуға бағытталған тренингтер. Дамуында немесе мінез-құлқында ауытқушылықтары немесе оқудағы проблемалары бар кәмелетке толмағандарға әлеуметтік-психологиялық және педагогикалық көмек көрсетілді. Әлеуметтік қауіпті жағдайдағы, сондай-ақ сабаққа қатыспайтын немесе дәлелсіз себептермен жүйелі түрде жіберіп отыратын кәмелетке толмағандарды анықтау бойынша жұмыстар үнемі жүргізіледі. Жүйелі түрде тұрмысы нашар отбасылар бойынша рейдтер, ата-аналармен әңгімелер, оқушылармен жеке консультациялар жүргізіледі. Толық емес отбасылар ерекше бақылауға алынды. Әкелердің кеңестері құрылды, "Отбасы мен бала тәрбиесінің қазіргі мәселелері", "Жасөспірімдердің суицидтік мінез-құлқының алдын алу туралы" және "Баланың рухани-адамгершілік тұлғасын дамыту үшін отбасы мен мектептің өзара іс-қимылы", "Суицидтің алдын алу туралы", "Суицидтік мінез-құлқының диагностикасы" тақырыптарында дөңгелек үстелдер өткізілді. Түлектерге ҰБТ-ға дайындық, аттестаттау және түрлі тестілеуге қатысу кезінде психологиялық көмек көрсетіледі. Қазіргі уақытта үш педагог – психолог білім басқармасының мемлекеттік тапсырысы бойынша суицидтің алдын алу бойынша білім алуда.

Қосымша білім беру

Аудан аумағында 3 мемлекеттік қосымша білім беру ұйымдары жұмыс істейді, онда 1145 оқушы қамтылған: қосымша білім беру орталығы (ҚБО), балалар спорттық-жасөспірімдер мектебі (БЖСМ), Балалар өнер мектебі (БӨМ). Мектеп спорт секцияларымен 2 811 оқушы, қызығушылықтары бойынша үйірмелермен - 3 585 оқушы қамтылды. Аудан бойынша қосымша білім беруден қамту 74% құрайды.

Қосымша білім беру орталығы

ҚБО екі бағыт бойынша жұмыс істейді: спорттық секциялар және техникалық үйірмелер. 255 тәрбиеленушіні қамтитын спорттық 11 түрі бойынша секциялар жұмыс істейді: футбол, армрестлинг, шорт-трек, баскетбол, фүтзал, гір спорты, спорттық бағдарлау, еркін күрес, үстел теннисі, дартс, туризм, вело-туризм. Техникалық бағыт бойынша 4 үйірме: Шебер қолдар, сәндік-қолданбалы өнер, техникалық модельдеу, әскери-қолданбалы (мерген). Бұл үйірмелерге 60 тәрбиеленуші қатысады. Оқушыларды қамту 315 тәрбиеленушіні құрады.

2021-2022 жылдары ҚБО тәрбиеленушілері аудандық, облыстық және республикалық ауқымдағы көптеген спорттық және шығармашылық іс-шараларға белсенді қатысты. "Ұлттық Мектеп лигасы" бойынша республикалық спартакиадада жоғары нәтиже көрсетті:

- Түркістан қаласында баскетболдан 1 орын (қыздар) (қосымша білім беру педагогы Тоқубаев Д. С.);
- Футбол бойынша 1 орын (қыздар), Шымкент қ. (Тайынша қ. №4 ОМ дене шынықтыру мұғалімі Малафеев А.В.);
- Армрестлингтен 3 орын (қыздар), Тараз қ. (қосымша білім беру мұғалімі және Драгомировка ОМ дене шынықтыру мұғалімі. Илле А. А.);
- Гір спортынан 1 орын (Большеизюм ОМ дене шынықтыру мұғалімі Кобаль Е.И.), Тараз қ. (екі жүлдегер);
- Щучинск қаласында гір спортынан ҚР Чемпионатында 1,2 орын (Большеизюм ОМ дене шынықтыру пәнінің мұғалімі Кобаль Е.И.);
- Гір спортынан Қазақстан чемпионатында 3-орын Қазиев Р. КМС орындады (Большеизюм ОМ дене шынықтыру мұғалімі Кобаль Е. И.).

6 жүлдегер - 1 орын-бір жүлдегер, 2 орын-бір жүлдегер, 3 орын-төрт жүлдегер (қосымша білім беру педагогы Черников Д. В.) Қазақстан чемпионаты Түркістан облысы Шардара қаласы.

Тайынша қ. №2 ОМ оқушысы Горан в. Өскемен қ. Қысқы Президенттік көпсайыстан және роллерлік полиатлоннан ҚР спорт шеберін орындады. Тайынша қ. №2 ОМ оқушысы Р. Иванов роллерлік полиатлоннан 2 және кростық полиатлоннан 3 орын алды. Оқушылар облыстық «Жастар» спартакиадасында және «Ұлттық мектеп лигасында» жоғары нәтижелер көрсетті.

Балалар өнер мектебі (БӨМ)

Балалар өнер мектебінде төрт бөлім бойынша оқыту жүргізіледі: музыкалық, көркем-қолданбалы, хореографиялық, театрлық. Музыкалық бөлім 9 бағыт бойынша: фортепиано, баян, аккордеон, домбыра, қобыз, вокал, соқпалы аспаптар, гитара, дайындық сыныбы. Көркем және қолданбалы өнер келесі пәндерді қамтиды: кескіндеме, сурет, өнер тарихы және станоктық композиция. Хореографиялық бөлім пәндерінің құрамдас бөліктері: халықтық, классикалық, бал билері және ритмика. Театр бөлімі театр тарихы, сахналық сөйлеу және қозғалыс, актерлік шеберлік, спектакль қою пәндерінен тұрады. Мектепте 330 оқушы оқиды.

Мектептің басым міндеттерінің бірі балалардың әртүрлі деңгейдегі және сипаттағы конкурстарға (олимпиадалар мен фестивальдар) қатысуы болды. Дарындылықтың дамуына қол жеткізудің көрсеткіші-студенттердің әртүрлі фестивальдар мен байқаулардағы көптеген жеңістері, бұл олардың таланты мен еңбекқорлығының нәтижесі болды. Музыкалық бөлім. "Қосалқы" халықаралық фортепианолық ансамбльдер байқауында М.Мазур мен М. Шилов Республикалық "Жас жұлдыз" жас пианистер байқауында 3-дәрежелі лауреат атанды. Облыстық байқаулардың жеңімпаздары мен жүлдегерлері : Мазур М., Шилов М. (жас музыканттардың "Дебют" байқауы, 2 дәрежелі диплом), Қайырғали А. ("Звезды Пришимья" жас вокалистердің байқауы, 1 дәрежелі диплом). "Чудо-дети" балалар шығармашылық конкурсына 2 дәрежелі дипломмен Т.Бокова, оқытушы Н. О. Нуриденова марапатталды

Театр бөлімі. "XX ғасыр поэзиясы" Республикалық қашықтық әдеби байқауында Ашфак Э. және Маметова А. (оқытушы Кузичкина С. В.) 1 дәрежелі дипломдармен марапатталды.

Хореография бөлімі. "Жас ұрпақ Қазақстан" заманауи шығармашылықтың облыстық фестиваль-конкурсының нәтижесі бойынша "Шабыт" және "Инжу-М" би ұжымдары 3 дәрежелі дипломдармен марапатталды (оқытушылар Ныкишева А., Погниребо В.В.). Аталған "Шабыт" және "Инжу-М" би ұжымдары " Gutnar-vest " халықаралық байқау жобасында жүлделі орындарға ие болды. Көркем-қолданбалы бөлім: "Стипанк" дизайны бойынша облыстық балалар шығармашылығы байқауының қорытындысы бойынша Яровая Э., Павловская А.1 дәрежелі дипломдармен, 2 дәрежелі дипломдармен - Жұмабекова Д., Тихонова М., 3 дәрежелі дипломмен-Шепелева Д. (оқытушылар Сержантова Н. И., Сұлтан Ж. Қ.) марапатталды. Дина Нұрпейісованың туғанына 160 жыл толуына арналған облыстық байқауда 2 дәрежелі дипломдармен Гекова П.және Руденко М. , 3 дәрежелі дипломмен Гаврилец Л. (оқытушы Байкенова Ж. А.) марапатталды.

"Табиғат әлемі балалар көзімен" балалар шығармашылығының облыстық конкурсында 1 дәрежелі дипломмен Яровая Э., 2 дәрежелі дипломмен-Михайличенко Т., 3 дәрежелі дипломмен - Руденко М., Гаврилец Л. марапатталды (оқытушылар Байкенова Ж. А. және Сержантова Н. И.). "Шеберлер қаласы" облыстық қолданбалы өнер көрмесінде А.Ахмадеева, А. Лапченко, А. Павловская 1 дәрежелі дипломдармен, Э. Яровая 3 дәрежелі дипломдармен және Л. Гаврилец (оқытушылар Ж. Сұлтан., Байкенова Ж. А.)

Биыл Балалар өнер мектебінің базасында жаңа бөлім ашылды: дене шынықтыру-сауықтыру бөлімі (йога ағылшын тілінде). Баланың салауатты өмір салтын қалыптастыру, интеллектуалды даму, эмоционалды зияткерлікті нығайту, балалар мен ересектердегі стресстік жағдайларды реттеуге үйрету, қоршаған адамдармен және табиғатпен өзара әрекеттесу дағдыларын дамыту, ағылшын тілін практикалық компонентінде үйрену және нығайту, осы маңызды аспектілерге осы бөлім кіреді. Биыл мемлекеттік тапсырыс бойынша Келлер ОМ және Мироновка ОМ базасында "Қолөнер және киім үлгілеу" бөлімшесі бойынша екі филиал ашылуда. Қорытындылай келе, қосымша білім балалардың дамуына және тұтас тұлға ретінде қалыптасуына көмектеседі деп сеніммен айтуға болады.

Оқулықтармен және ОӘК қамтамасыз ету

Білім беру ұйымдарының кітапханаларын перспективалық дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған кешенді жоспарын орындауда және "Оқитын мектеп" жобасын іске асыруда жыл басынан мектеп кітапханаларының материалдық-техникалық базасын нығайтуға, оқу мәдениетін қолдау мен дамытуға, оқырмандардың құзыреттілігін арттыруға бағытталған іс-шаралар ұйымдастырылды. Аудан мектеп кітапханаларының жалпы кітапхана қоры 492785 дананы құрайды, оның ішінде 211738 дана оқулық. 2022-2023 оқу жылына оқулықтар мен ОӘК сатып алуды қаржыландыру қажеттілігі 2-сынып оқушылары үшін оқулықтар мен дәптерлерді, 1-сыныпқа арналған дәптерлерді, ақыл-ойы бұзылған балалар үшін, сондай-ақ мектепалды даярлық сыныптары үшін оқулықтар мен ОӘК сатып алу қажеттілігінен туындады. Қосымша 1,3,4,5,7,8,9 сыныптарға оқулықтар сатып алынды.

2022 жылы оқулықтарды сатып алуға және жеткізуге 69 млн.286 мың теңге, оның ішінде оқулықтарды сатып алуға 63 млн. 113 мың теңге, көркем әдебиетті сатып алуға 5 млн. теңге, жеткізуге 1 млн. 173 мың теңге бөлінді. Баспалармен оқулықтар сатып алуға 59 млн.630 мың теңге сомасына 35 426 дана көлемінде 11 шарт жасалды.

Ақпараттандыру және цифрландыру

Тайынша ауданы мектептерінің компьютерлік паркі 3140 бірлікті құрайды, соңғы 5 жылда 1521 сатып алынды. 1564 компьютер талаптарға сәйкес келмейді. Бүгінгі күні аудан мектептерінің 100% телефондандырылған және интернетке қосылған, 52 мектеп кең жолақты қолжетімділікке ие. Мектептер жоғары жылдамдықты интернетке қосылған кейбір мектептер кеңжолақты интернет желісінің көмегімен іске қосылды, оның жылдамдығы 80 мб/сек жетеді. Ауылдық мектептерде интернет 4-тен 30 мб/сек дейін жетеді.

Ауданда 4 робот жиынтығы бар: Тайынша қ. №4 ОМ,

Тайынша қ. №5 ОМ, Яснополяна ОМ, Қарағаш ОМ, №1 Чкалов ОМ. Олардың екеуі жергілікті бюджет есебінен, қалған екеуі - демеушілік көмек есебінен сатып алынды. Тайынша қ. №4 ОМ робототехника кабинеті жұмыс істейді, оқу жабдықтарының негізі — LEGO білім беру жиынтықтары, олар дербес те, компьютермен де жұмыс істейтін барлық құрылғыларды жинауға мүмкіндік береді. ҰБДҚ – да әкімшілік есептер үшін деректерді жинау автоматтандырылған, мектептер толтырады және "Білім беру ұйымы – білім бөлімі – білім басқармасы-ҚР БҒМ "тізбегі бойынша жиналады. Біздің ауданда бұл жұмыс уақтылы жүргізіліп, өзекті деректер енгізіліп жатыр.

Қазіргі білім беру кеңістігін мектеп сайттарының елестету мүмкін емес – Тайынша ауданының бірыңғай білім беру порталының мекен - жайы-http://*** - tay.edu.kz бұл сайтта сіздер ауданның білім беру ұйымдарының жұмысымен таныса аласыздар, жаңалықтар, хабарландырулар, есептер, бос жұмыс орындары, нормативтік-құқықтық актілер, оқушылар мен ата-аналарға арналған ақпарат. Кез-келген ата-ана, оқушы мектеп әкімшілігіне сұрақ қойып, оған жауап ала алады. Мектептер электронды күнделіктермен жұмыс істейді. Ата-анаға сайтта әрдайым тегін мүмкіндік беріледі Kundelik.kz логин мен пароль арқылы "Балалар" - "Күнделік" бөліміндегі балаңыздың электронды күнделігіне қол жетімді, бағаларды және үй тапсырмасын білуге болады. Мұғалімдер әлемдік әзірлеушілердің ең заманауи білім беру контентінің (мазмұнының) ең ірі топтамасы – Bilimland білім беру көптілді порталын пайдаланады. 52 мектепте online мектеп, bilimland, itest, imekter сияқты білім беру порталдарына Bilim Media Group-пен шарт жасалды.

Оқу жылының басталуын ұйымдастырудың ерекшеліктері

Пандемияның екі жылдық кезеңінен кейін білім беру ұйымдары дәстүрлі оқыту форматына оралды. Білім алушылардың білімдеріндегі шығындардың орнын толтыру алдағы оқу жылында да өзекті міндет болып қала береді. Білім беру процесінің орталығында білім алушылар бар және бүкіл оқу процесі олар үшін қолайлы және қауіпсіз орта құруға бағытталуы керек. Тәрбие жұмысын ұйымдастырудағы басымдық баланың жеке басына деген тілектестік қарым-қатынас, құрмет пен сенім, балалардың құқықтары мен заңды мүдделерін қамтамасыз ету, оларды кемсітуге жол бермеу болып табылады.

Алдағы оқу жылының ерекшеліктерінің бірі мектепке дейінгі білім беру деңгейінің мектепалды сыныптарының үлгілік оқу бағдарламалары мен үлгілік оқу жоспарларын өзгерту, оның ішінде ерекше білім беру қажеттілігі бар балалар үшін жағдай жасау болып табылады.

Орта білім беруде пәндік білімді қалыптастыруға, білім алушылардың бойында құндылықтарды, Мета-пәндік Дағдылар мен құзыреттерді дамытуға, ерте бейіндеуге, инклюзивті орта мәдениетін қалыптастыруға баса назар аударылатын болады. Оқу жылының ұзақтығы 2 аптаға артады. 1-сыныпта ол 35 оқу аптасын, 2-11-сыныптарда-36 оқу аптасын құрайды. 1-сыныптарға арналған үлгілік оқу жоспарларында өзгерістер болды: қазақ тілінде оқытатын мектептерде "Әліппе" және "Ана тілі", қазақ тілінде оқытпайтын мектептерде "Букварь" және "Обучение грамоте", "Қазақ тілі" пәндері оқытылады. 1 – сыныптағы "Көркем еңбек" пәні екі пәнге бөлінеді - "Еңбекке баулу" және "Бейнелеу өнері". "Өзін-өзі тану" пәні инвариантты компоненттен алынып тасталды. 5-11 сыныптар аралығында "Жаһандық құзыреттілік" вариативтік курсы оқу жалғасуда.

Құрметті ата-аналар мен әріптестер!

Кез - келген білім беру мекемесі-бұл балалар, ата-аналар, тәрбиешілер, мұғалімдер және басқа да қызметкерлердің мүдделері қиылысатын ерекше элем. Біз кез-келген мектепте, балабақшада, қосымша білім беру мекемесінде баланың ыңғайлы, қауіпсіз және жақсы болуы үшін бәрін бірге жасауымыз керек, сондықтан оқушы мектепке немесе балабақшаға қуанышпен бара алады. Өз баяндамалары қорытындылай келе, баршаңызды келе жатқан жаңа оқу жылымен құттықтаймын! Баршаңызға зор денсаулық тілеймін. Білім беру саласындағы алған қойған жоспарларыңыз жүзеге асып, жаңа жетістіктерге жете беріңіздер.

Жаңа 2022-2023 оқу жылы құтты болсын!

ХАЛЫҚТЫҢ ЖАҒДАЙЫ ЖАҚСЫ БОЛУЫ МІНДЕТТІ

«Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобильдік жолдар, құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі Тайынша ауданы аумағында тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобильдік жолдар, құрылыс, сәулет және қала құрылысы бағытында мемлекеттік саясатты жүзеге асыру саласында басшылықты жүзеге асыратын Қазақстан Республикасының мемлекеттік органы болып табылады. Аудан көлеміндегі асқан жауапкершілікті қажет ететін осы бөлімде Берік Алғалиұлы Темірбеков мырзаның басшылығымен бүгінгі таңда аудан көлемінде жұмыстар атқарылуда. Сол атқарылған жұмыстар бойынша, жылдың жартысы өтті: не атқарылды? - деген сұрақ төңірегінде газет тілшілері сұхбат жүргізген болатын. Сұхбат барысында берілген ақпаратты көпшілік назарына ұсынып отырмыз:

Құрылыс бөлімі қызметінің мақсаты мен мәні Тайынша ауданы аумағында құрылыс, қала құрылысы және сәулет саласындағы мемлекеттік саясатты іске асыру болып табылады. Бөлімнің негізгі функциялары:

1. Бөлімнің құзыреті шегінде аудан аумағында құрылыс саласының барлық субъектілерінің қызметін үйлестіруді жүзеге асыру;
2. бөлім қызметінің саласына қатысты әкімдік қаулыларының, өкімдерінің, шешімдерінің жобаларын әзірлеуге қатысу;
3. бекітілген құрылысты дамыту бағдарламасын іске асыру;
4. жеке және заңды тұлғалардың жобалау және құрылыс қызметіне жәрдемдесу;
5. құрылысы аяқталған объектілерді пайдалануға қабылдау жөніндегі мемлекеттік қабылдау комиссияларының жұмысына қатысу;
6. өтінімдерді қарау және тапсырыс берушілерге, құрылыс салушыларға, қала құрылысы құжаттамасын әзірлеушілерге, жұмыстарды орындаушыларға және объектілерді пайдаланушыларға рұқсат беру құжаттамасының инвестициялық қызметін ұсыну, барлық түрдегі құрылыс жобаларын келісу;

7. жоспарлау, елді мекендерді, сондай-ақ жекелеген ғимараттар мен құрылыстарды салу жобаларын әзірлеу бойынша жұмыстарды мемлекеттік сатып алу конкурстарын өткізуді ұйымдастыру;

8. өз өкілеттіктері шегінде қолданыстағы заңнамаға қайшы келмейтін өзге де функцияларды жүзеге асыру.

- Сумен жабдықтау объектілерін салу, жөндеу және реконструкциялау бағытында біршама жұмыстар жүргізілуде.

1. «Макашевқа ауылында жергілікті сумен жабдықтау көзінің құрылысы»
2. «Краснокаменка ауылында жергілікті сумен жабдықтау көзінің құрылысы»
3. «Летовочное ауылында жергілікті сумен жабдықтау көзінің құрылысы»
4. «Роцинское ауылының жергілікті сумен жабдықтау көзінің құрылысы»
5. Киров ауылындағы Бұлаев топтық су құбырына қосылатын тарату желілерін салу».
6. СҚО Тайынша ауданы Чкалово ауылы, Петровка ауылы таратушы желілерімен сумен жабдықтаудың бұта көзінің құрылысы.

7. Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданының Горький ауылында жергілікті сумен жабдықтау көзін салу

8. Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданы Ильичевка ауылында тарату желілерімен жергілікті сумен жабдықтау

көзін салу.

9. Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданы Мироновка ауылында су тазарту жүйесімен және тарату желілерімен жергілікті сумен жабдықтау көзін салу.

10. Тайынша қаласы Садовая көшесі, 25 жабық мұз айдынының құрылысы.

- Инфрақұрылымдарды дамыту: жолдар, абаттандыру, жарықтандыру;

Бөлімнің негізгі функцияларын басшылыққа ала отырып 2022 жылға 8 жоба бойынша аудандық маңызы бар автомобиль жолдары жөнделуде:

КТТА – 291 «Чкалово ауылына кіреберіс» аудандық маңызы

бар 0-1, 5 км автомобиль жолын орташа жөндеу. Ұзындығы 1,5 км, мердігер «КокшетауЖолдары» ЖШС, Технадзор: «KZ Стройэксперт» ЖШС.

Тайынша ауданының 0-45 км «Виноградовка-Ясная поляна-Киров» КТТА-70 аудандық маңызы бар автожолын орташа жөндеу. Ұзындығы 45 км, мердігері «КөкшетауЖолдары» ЖШС.

Тайынша ауданының КТТА-70 «Виноградовка-Ясная Поляна-Киров» аудандық маңызы бар 45-53,0 км автожолын орташа жөндеу, ұзындығы 8 км. Мердігер «СОТИС-Групп» ЖШС.

Аудандық маңызы бар КТТА-97 «Краснокиевка – Октябрьское» 0-15,5 км автомобиль жолын орташа жөндеу. Ұзындығы 15,5 км, мердігері «СОТИС-Групп» ЖШС, Технадзор: «Ақтаустройэксперт» ЖШС.

КТТА-316 «Тайынша-Кантемиров-Котовское» аудандық маңызы бар автомобиль жолын орташа жөндеу км 0-13,4. Ұзындығы 13,4 км, мердігер «КөкшетауЖолдары» ЖШС-мен шарт жасалды.

0-34 км аудандық маңызы бар КТТА-317 «Ясная Поляна – Тихоокеанское – Шұңқыркөл – Көкшетау-Омбы а/ж» автомобиль жолын орташа жөндеу км 0-34,21. Ұзындығы 34,21 км, мердігер «КөкшетауЖолдары» ЖШС-мен шарт жасалды.

Сондай-ақ, ағымдағы жылы Железнодорожный шағын ауданы қазандығындағы 3 қазандықты ауыстыру жүргізілді, бұл жылытылатын аумақты үш есе арттырады деп күтілуде. Алда жұмыс жоспарларымыздың толық орындалуы мақсатында аянбай еңбек атқарамыз. Халықтың сенімін ақтап, әсіресе елді мекендердегі халықтың жағдайын жақсартуға өз еңбек үлесімізді қосамыз. Егер сұрақтар мен өтініштер, наразылықтар болатын болса біздің мекемеге хабарласуға болады.

Біздің мекен жайымыз: Тайынша қаласы Астана көшесі 174 үй, байланыс телефоны: 8 (715 36) 22-5-37

Берік ТЕМІРБЕКОВ,

«Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданының тұрғын үй-коммуналдық шаруашылық, жолаушылар көлігі, автомобильдік жолдар, құрылыс, сәулет және қала құрылысы бөлімі» коммуналдық мемлекеттік мекемесінің басшысы.

* * * * *

АУЫЛДАРДАҒЫ МӘСЕЛЕ ЖҰМЫС ТОБЫНЫҢ НАЗАРЫНДА

17 тамызда арнайы жұмыс тобы құрылысы 3 жылға есептелген Чкалово және Петровка ауылдарында сумен жабдықтаудың бұталы көзі құрылысының барысымен танысты. Жұмыс тобының құрамына аудандық мәслихаттың хатшысы С. М. Бекшенов, аудан әкімінің орынбасары Е. Е. Дюсембин, Чкалов ауылдық

округінің әкімі С. Т. Садуақасов кірді. Жобаның жалпы құны 2 миллиард теңгеден асады. «Байсын-А» ЖШС мердігер ұйымы өкілінің айтуынша, барлық жұмыс келесі жылы аяқталады деп жоспарлануда. Жұмыс тобының мүшелері орын алған кемшіліктерді жою бойынша ауызша нұсқау берді.

АУЫЛ ШАРУАШЫЛЫҒЫ ЖАНУАРЛАРЫН СОЮ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Ауыл шаруашылығы жануарларын сою алдындағы ветеринариялық сараптауды және сойылғаннан кейін өлекселер мен ағзаларды ветеринариялық сараптау нәтижелерін ветеринарлық дәрігер союға арналған жануарларды тексеру және ет пен етті ветеринариялық-санитариялық сараптау нәтижелерін тіркеу журналына және нысанға сәйкес сою пункттерінде (учаскелерінде) және ет комбинаттарында тіркейді.

Ауыл шаруашылығы жануарларын сою жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізат өндірістерінде жануарларды өсіруді, жануарларды дайындауды (союды), сақтауды, өңдеуді және өткізуді жүзеге асыратын өндіріс объектілеріне есептік нөмірлер беру қағидаларына сәйкес есептік нөмірлері берілген сою пункттерінде, ет өңдеу кәсіпорындарында немесе сою учаскелерінде жүргізіледі.

1. Союға қабылданған ауыл шаруашылығы жануарларына ілеспе ветеринариялық құжаттың (ветеринариялық сертификат) болуын тексеру.

2. Ауыл шаруашылығы жануарларының жеке нөмірі, ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру қағидаларына сәйкес берілген ветеринариялық паспорты және ауыл шаруашылығы жануарларын бірдейлендіру жөніндегі дерекқорда жүргізілген ветеринариялық-профилактикалық іс-шаралар мен диагностикалық зерттеулер туралы мәліметтердің болуын немесе үзіндіден тексеру.

3. Ветеринариялық ережелерге сәйкес ауылшаруашылық жануарларын термометриямен өлгенге дейінгі ветеринариялық тексеру және өлекселер мен ағзаларды өлгеннен кейін ветеринариялық сараптау, ұшаларды таңбалау.

4. Сою учаскесінде (ауыл шаруашылығы жануарларын сою учаскесінде) ауыл шаруашылығы жануарларын сою нәтижесінде алынған ұшалар мен ағзалар өткізу алдында ветеринариялық-санитариялық сараптамадан өтеді.

Кейіннен өткізуге арналған ауыл шаруашылығы жануарларын ветеринариялық (ветеринариялық-санитариялық) талаптарға сай келмейтін жерлерде союға жол берілмейді.

«Тайынша ауданының ветеринариялық станциясы».

ҚОҒАМДЫҚ КЕҢЕС ОТЫРЫСЫ

Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданы Қоғамдық кеңесінің отырысы

Ағымдағы жылдың 23 тамызында Тайынша ауданының Қоғамдық кеңесінің отырысы өтті, оған СҚО бойынша Мемлекеттік қызмет істері Агенттігінің Департаменті мемлекеттік қызметтер басқармасының бас маманы Е.Ж. Булатов, Қоғамдық кеңестің төрағасы Қ.К.Шарипов және қоғамдық кеңес мүшелері, Тайынша ауданының экономика және қаржы бөлімінің басшысы Б.А. Сәрсембаев, құрылыс, сәулет, ТКШ, ЖМ және АЖ бөлімі басшысының міндетін атқарушы Р.С. Асаинова, аудандық кәсіпкерлер бөлімінің басшысы Н.В.Голубь қатысты.

Қоғамдық кеңестің отырысы барысында баяндамашылар 2022 жылдың

1 жартыжылдығына Мемлекеттік қызмет көрсету туралы есеп беріп, онда мемлекеттік қызметтерді уақытылы және сапалы көрсету бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстар туралы хабардар етті.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл бойынша жүргізіліп жатқан жұмыстар және сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жол бермеу шеңберінде бөлімдердің мемлекеттік қызметтерді ұсынуы электрондық форматта жүзеге асырылады.

Отырыс қорытындысы бойынша Қоғамдық кеңес мүшелері бірқатар ұсынымдар қабылдады. Осы бағыттағы бірлескен жұмыс жалғасатын болады.

Гүл ЖАМАШҚЫЗЫ, «Тайынша таңы»

* * * * *

НЕЛІКТЕН АУЫЛ ТҮРҒЫНДАРЫ МӘМС ЖҮЙЕСІНДЕ "САҚТАНДЫРЫЛМАҒАН"?

Солтүстік Қазақстан облысында халықты МӘМС жүйесімен қамтуды арттыру бойынша жұмыс үздіксіз жүргізілуде, жарты жылдың қорытындысы бойынша 436 855 адам немесе халықтың 81,7% - ы медициналық сақтандыруға қатысушылар болып табылады (Анықтама: 01.07.2022 ж. жағдай бойынша СҚО халқының саны 534 462 адамды құрайды), бұл азаматтар МӘМС жүйесінде медициналық көмек алуға құқылы.

Бұл санға жарналарды төлеуден босатылған тұлғалар кірді – 15 жеңілдік санаты, олар үшін міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыруға жарналарды мемлекет төлейді - біздің өңірде осы санат 277 707 адамды (52%) қалдырады.

Қазақстанда медициналық сақтандыру 2020 жылдан бастап жұмыс істейтініне қарамастан, ал МӘМС төлемдері барлық адамдар үшін міндетті болып табылады, облыста 97 607 (18,3%) адам "сақтандырылмаған" болып қалады. Олардың көпшілігі ауыл тұрғындары, 97 607 "сақтандырылмаған" адамның 62 601-і немесе ауылдық жерлерден 64,1% - ы.

"Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры" КЕАҚ СҚО бойынша филиалының қызметкерлері ауыл тұрғындарымен ақпараттық-түсіндіру жұмыстарын жүргізу мақсатында біздің облыстың ауылдық елді мекендеріне барады. Неліктен ауыл тұрғындары жүйеден шығады?

Сақтандырылмаған ауыл тұрғындарының көпшілігі өзін - өзі жұмыспен қамтығандар немесе бірыңғай жиынтық төлемді (бұдан әрі-БЖТ) төлеушілер екенін ескеру қажет.

Талдау көрсеткендей, МӘМС жүйесінен тыс бірыңғай жиынтық төлемді (бұдан әрі - БЖТ) төлеушілер көрсетіледі. Төлемді уақтылы жасамай (БЖТ тек ағымдағы және болашақ айлар үшін төленуі мүмкін), олар сақтандырылған мәртебесін жоғалтады.

МӘМС жүйесінде медициналық көмек алу құқығын алу үшін БЖТ төлеушілерге БЖТ медициналық көмек алатын күннің алдындағы қатарынан кемінде үш ай, сондай-ақ ағымдағы ай үшін төлеу қажет. МӘМС жүйесінде сақтандырылу мәртебесі ағымдағы ай үшін төлем болған кезде өзекті екенін және айдың соңына дейін жарамды екенін есте сақтау маңызды.

Ауыл тұрғындарының қателігі БЖТ ағымдағы айдың басында немесе ортасында төленеді. Мысалы, ауыл тұрғыны ай сайын БЖТ төлейді

Әр айдың 10-ы күні "Қазпошта" АҚ филиалдары арқылы, "Азаматтарға арналған үкімет" МК КЕАҚ бұл төлем 3-5 жұмыс күні ішінде түседі, шамамен 16-17-і түседі, ал "сақтандырылған" мәртебесі осы күннен бастап ағымдағы айдың соңғы күніне дейін төленеді. Ал жаңа айдан бастап ол қайтадан "сақтандырылмайды". Сондықтан БЖТ алдын-ала төлеуді ұсынамыз, яғни айдың соңында (20-25 күндері) келесі айға төлеңіз. Сондай-ақ, келесі айларға алдын ала төлеу мүмкіндігі қарастырылған, яғни 2 айға немесе тоқсанға болады. Төлемдер тұрақты болуы керек, өткен кезең үшін төлеуге болмайды.

Сонымен қатар, маусымдық жұмысшылар "сақтандырылған" мәртебесін жоғалтады, өйткені ауыл тұрғындарының көпшілігі шаруа қожалығында, ЖШС-де жұмыс істейді, олар негізінен егіс және егін жинау науқаны кезінде жұмыс істейді.

Адам жұмыс істемейтін кезеңде ол міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру (айына 3 000 теңге - ЕТЖ – нің 5%) немесе БЖТ (0,5 АЕК-басқа елді мекендерде тұратын жеке тұлғалар үшін -1531, 50 теңге) жарналарын өзі төлеуге тиіс. Жұмыс беруші немесе бухгалтерлік есеп өз қызметкерлеріне бұл туралы ескертуі керек. Сондай-ақ, жақында жұмысқа орналасқан және әлі сақтандырылмаған қызметкерлер үшін мәртебе алудың маңыздылығын атап өту қажет, өйткені олардың жұмысқа орналасқанға дейінгі кезеңге берешегі бар. Жоспарлы медициналық көмек көрсету, диагностикалық процедуралардан, скринингтерден, ауруханаға жатқызудан өту қажет болған жағдайда мәртебенің болмауы қиындық туғызады. Сондықтан жұмыс берушілер жаңадан келген қызметкерлерге осы нюанстарды түсіндіруі керек. Сақтандырылмағандардың 30% - ға жуығы жалдамалы жұмысшыларға тиесілі. Жалпы себеп жұмыс берушілер жарналар мен аударымдарды төлеуден жалтарады

немесе төлемді кешіктіріп жүргізеді, осылайша өз қызметкерлерінің құқықтарын бұзады.

МӘМС пакетіндегі қызметтердің - барлық жоспарлы медициналық көмектің, консультациялық-диагностикалық қызметтердің, оның ішінде қымбат тұратын қызметтердің, қалпына келтіру емі мен медициналық оңалту қызметтерінің қолжетімділігі біздің халқымыздың сақтандырылу мәртебесіне тікелей байланысты және МӘМС артықшылығы болып табылады.

Егер сізде Сақтандырылған тұлға мәртебесін алуға немесе медициналық көмек алуға қатысты сұрақтарыңыз болса, әрбір медициналық ұйымда бар пациентті қолдау қызметіне жүгіне аласыз немесе өзіңізге ыңғайлы байланыс арнасы бойынша әлеуметтік медициналық сақтандыру қорына өтініш қалдыра аласыз: Ресми сайт fms.kz, байланыс орталығы 1406, Telegram-дағы Qoldau 24/7 және SaqtanduryBot мобильді қосымшасы.

Сонымен қатар, кеңес алу үшін әлеуметтік медициналық сақтандыру қорының СҚО бойынша филиалының азаматтарды қабылдау кабинетіне жүгінеуе болады. 2022 жылдың қаңтар айынан бастап бүгінгі күнге дейін СҚО бойынша филиал 2 332 кеңес берді, оның ішінде 380 адам азаматтарды қабылдау кабинетіне жеке жүгінді. "Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры" КЕАҚ СҚО бойынша филиалының мекенжайы: Петропавл қ., Абай к-сі, 57. Телефондары: 555165, 555164.

Жұмыс уақыты: 09.00. 18.30 дейін. сағат (сенбі, жексенбіден басқа) Түскі үзіліс сағат 13.00-ден 14.30-ға дейін.

АНЫҚТАМА: 2019 жылдан бастап Қазақстанда бірыңғай жиынтық төлем (БЖТ) енгізілді, онда бейресми жұмыспен қамтылғандардың қызметін салық органдарында тіркеудің оңайлатылған тәртібі көзделген.

Ол төлемнің төрт міндетті түрін біріктіреді: жеке табыс салығы (ЖТС);

Мемлекеттік әлеуметтік сақтандыру қорына әлеуметтік аударымдар;

БЖЗҚ-ға зейнетақы төлемдері; міндетті әлеуметтік-медициналық сақтандыру қорына аударымдар.

БЖТ мөлшері 2022 жылы бірыңғай жиынтық төлемнің ай сайынғы мөлшері мынаны құрайды:

1 АЕК – Республикалық маңызы бар қалаларда, астанада және облыстық маңызы бар қалаларда тұратын жеке тұлғалар үшін - 3 063 теңге

0,5 АЕК – басқа елді мекендерде тұратын жеке тұлғалар үшін - 1531, 50 теңге. БЖТ сомасы салықтар бойынша қалай бөлінеді?

Бірыңғай жиынтық төлем сомасы "Азаматтарға арналған үкімет" МК КЕАҚ келесі пропорцияда бөлінеді:

10% – жеке табыс салығы (ЖТС);

20% – әлеуметтік аударымдар (ӘА);

30% – міндетті зейнетақы жарналары (МЗЖ);

40% - міндетті медициналық сақтандыруға аударымдар (МӘМС).

БЖТ төлеушілердің қандай құқықтары мен кепілдіктері бар?

Өзін-өзі жұмыспен қамтыған жеке тұлғаларға бірыңғай жиынтық төлемді төлеу: міндетті әлеуметтік медициналық сақтандыру жүйесінің қатысушысы болу; Зейнетақы жинақтарын жүргізуге және зейнетақы жүйесіне қатысу өтіліне байланысты базальды зейнетақы төлемін алуға құқық береді; еңбек ету қабілетінен айырылған, жұмысынан айырылған, асыраушысынан айырылған, жүктілік пен босану, бала асырап алған, 1 жасқа дейінгі бала күтімі жағдайларында әлеуметтік төлемдер алуға құқылы.

Лариса ГОРДЕЕВА, "Әлеуметтік медициналық сақтандыру қоры" КЕАҚ СҚО бойынша филиалының директоры.

«ПРОКУРОР ТҮСІНДІРЕДІ»

Ағымдағы жылдың 7 айындағы криминогендік жағдай 2021 жылдың ұқсас кезеңімен салыстырғанда қылмыстың 4,3% - ға (115-тен 110-ға дейін) төмендеуімен сипатталады. Алайда, Тайынша ауданы бойынша алдау және сенімді теріс пайдалану жолымен мүлкіті заңсыз иеленуде көрсетілген алаяқтық саласындағы қылмыстар 90%-ға (10-нан 19-ға дейін), оның ішінде интернет-алаяқтық 100% - ға (8-ден 16-ға дейін) өсті. Көптеген адамдар оларды алдау оңай емес деп санайды, алайда іс жүзінде жәбірленушілердің өздері өздерінің мүлкітік және материалдық мәселелерін шешуге тырысып, қылмыскерлердің қолына түсетін жағдайлар жиі кездеседі.

Мәселен, ағымдағы жылдың басында алдау және сенімге қиянат жасау жолымен, емтихан тапсырмай жүргізуші куәлігін алуға көмек көрсету сылтауымен, бұл ретте заңды өкілеттіктері мен нақты мүмкіндігі болмай, Көкшетау қаласының тұрғыны Тайынша ауданы тұрғындарының 1,5 миллион теңгеден астам сомадағы ақшалай қаражатын иемденді. Қаскүнемнің тұзағында 18 жәбірленуші адам болды.

Шын мәнінде, адамдар өз проблемаларын шешуде делдал ретінде оларға жүгіну арқылы алаяқтардың құрбанына айналады. Бүгінгі таңда алаяқтықтың ең көп таралған қауіпті түрі - бұл интернет-ресурстарды пайдалану арқылы жасалған алаяқтық.

Интернеттегі алаяқтар өздерінің қылмыстық әрекеттерін жүзеге асыру үшін әлеуметтік желілерді кеңінен қолданады. Күн сайын Интернет мүмкіндіктері өзгеріп, алаяқтардың әдістері мен әдістері жаңартылып отырады.

Азаматтарды алдау арқылы оңай ақша табуға болатын ең көп таралған орын-бұл әлеуметтік желілер «Instagram, Telegram, WhatsApp және жарнамалық қызмет OLX.kz».

Көбінесе алаяқтар әлеуметтік желілерде жалған хабарландырулар орналастырады немесе адамдар орналастырған хабарландыру бойынша сатып алушы ретінде жүгінеді және тауарды жеткізу қызметі арқылы жіберуді сұрайды, ол үшін белгісіз сайттарға кіруді және Сіздің банктік карталарыңыздың деректерін жазуды ұсынады.

Сонымен қатар, интернет-алаяқтар азаматтардың құжаттарының көшірмелерін пайдаланып, өз құрбандарының атынан онлайн-несие рәсімдеп, ақшаны қарызға алады.

Азаматтардың шотында сақталған ақшаны алдау және иемдену мақсатында өзін банк қызметкері ретінде таныстырып, телефон арқылы алаяқтар кездеседі, олар әртүрлі тәсілдермен, соның ішінде өз құрбандарына жеке шот нөмірін, ұялы телефонға келген парольді хабарлап, өз шоттарына ақша аударады.

Қауіпсіздік шаралары: ешкімге өзінің жеке деректерін - банк карталарының нөмірлерін, кодтары мен парольдерін хабарламау, белгісіз және тексерілмеген сайттар арқылы алдын ала төлем жасамау, күмәнді мәмілелер бойынша ақша аударымдарын жүзеге асырмау, ұялы телефон мен компьютерге белгісіз қосымшаларды орнатпау, бейтаныс нөмірден сілтемелер бойынша өтпеу. Осы талаптарды сақтай отырып, әр адам өзін алаяқтардан қорғай алады. **Құрметті аудар тұрғындары мен қонақтары!**

Пайдалы ұсыныстар мен үстеме пайда туралы кез-келген ақпаратты тексеріңіз, сенімсіз болыңыз және күмәнді ұсыныстардан аулақ болыңыз.

Бұл жағдайда сіздің мүлігіңіз сақталады. Сонымен бірге, құқық бұзушыларды мүлкі тәркіленіп, белгілі бір лауазымдарды атқару немесе белгілі бір қызметпен айналысу құқығынан өмір бойына айыра отырып немесе алаяқтық жасағаны үшін заңда көзделген он жылға дейін бас бостандығынан айыру туралы ескертеміз.

Тайынша ауданының прокуратурасы.

* * * * *

«ШЕКАРАСЫЗ ЖАҚСЫЛЫҚ»

Биыл Республикалық қайырымдылық акциясы 1- тамыздан 30- қыркүйек аралығында өткізу жоспарланды. Дәстүр бойынша №2 Чкалов орта мектебінде жыл сайын өткізілетін «Мектепке жол» қайырымдылық науқаны өз жұмысын бастап кетті. Мектебімізде арнайы жоспар бойынша жетім, қамқорлықсыз қалған балалар, аз қамтылған, көп балалы отбасы, аса қамқорлықты қажет ететін отбасы, толық емес отбасы балаларына әлеуметтік демеушілік жасау жалғасын табуда. Акцияның алғашқы бастамасын мектеп ұжымы жоғарыда аталғандай отбасы балаларына оқу-құралдарымен, киімдермен 15000 көлемінде көмек көрсетті. Сондай-ақ кәсіпкерлер: Жеке кәсіпкер «Бекмағанбетов» 12000, жеке кәсіпкер «Какенова», 16000 көлемінде акция барысында оқушыларымызға оқу жылының дайындығына көмек беріп, үлкен үлес қосты. Әр жылы «Мектепке жол» акция шеңберінде осындай игі істер жасалып, әлі де жалғасын тауып келеді. Осындай «Шекарасыз жақсылық» ұранымен қайырымдылық жасай білу әрбір адамзаттың міндеті. Ең бастысы мейірімді жүрегіңіз, таза ниетіңіз болсын. Осы жоғарыда аты аталған ел азаматтарына, ұстаздық етіп отырған ұжымға алғысымызды айтып, отбасыларына аман- саулық, береке-бірлік тілейміз.

Гүлзат Жиенбаева, №2 Чкалов орта мектебі, әлеуметтік педагог.

ФАРМАЦЕВТИКАЛЫҚ КОМПАНИЯЛАР

Биыл Қазақстанда дәрілік заттардың міндетті цифрлық таңбалануы енгізіле бастады, деп хабарлайды Цифрлық экономиканы дамыту орталығының баспасөз қызметі.

Дәрілік заттарды цифрлық таңбалау кезең-кезеңімен енгізіледі. Биыл бірінші кезең басталды, 2023 жылдың соңына дейін фармацевтикалық нарықтың 100% кезеңдерден өту жоспарлануда.

Отандық өндірушілер дәрілік заттарды таңбалауға дайындық жұмыстарын жүргізуде. Өндірушілер таңбалау кодтарын қаптамада немесе жапсырма арқылы тікелей қолдану үшін өндірістік қуаттылыққа байланысты сериялау және біріктіру үшін жабдықты сатып алады.

Мысалы, «Химфарм» АҚ (SANTO сауда белгісі) Қазақстандағы ең ірі фармацевтикалық компания және Орталық және Шығыс Еуропа, Кавказ және Орталық Азия нарықтарында жұмыс істейтін Polpharma халықаралық фармацевтикалық тобының бөлігі болып табылады. SANTO зауыттары дәрі-дәрмектің 240 түрін шығарады. Компания өкілі Шымкенттегі өндіріс орындарында міндетті таңбалаудың қалай енгізіліп жатқаны туралы айтып берді:

"Таңбалау контрафактілік өнімдерді шығару және дәріханаларға түсу мүмкіндігін азайтады. Пилоттық жоба аясында біз әртүрлі дозалары бар бірнеше дәріні таңдадық. Пилоттық тәжірибе өте сәтті өтті", - деді Химфарм инвестициялық және операциялық жобалар бөлімінің басшысы Сефи Караев.

Қазіргі уақытта «Химфарм» АҚ таңбаланған дәрілік заттары Ресейге экспортталады, өйткені Ресей Федерациясының үкіметі 2020 жылдың 1 шілдесінен бастап дәрілік заттарды міндетті түрде таңбалауды енгізді.

Бірыңғай оператор («Қазақтелеком» АҚ) шығарған барлық таңбалау кодтары бірегей болып табылады. Міндетті таңбалауға жататын дәрілерде DataMatrix болмауы олардың заңсыз екенін білдіреді. Цифрлық таңбалау бизнес үшін де тиімді: нарықты ақтау барлық қатысушыларға тең бәсекелестік жағдайын, адал атын қорғауды және пайданың өсуін қамтамасыз етеді, бизнес-интеллект сапасын жақсартуға, өндірістік процестерді оңтайландыруға және шығындарды азайтуға мүмкіндік береді. Экономиканы цифрландыру арқылы қамтамасыз етілетін нарықтың ашықтығы мемлекеттік бақылау мен салық төлемдерін жинаудың тиімділігін арттырады.

Қазақстан азаматтарының өмірі мен денсаулығын қорғау мақсатында «Naqy Onim» қосымшасы әзірленді, оның көмегімен пайдаланушы өнімді сатып алар алдында оның барлық техникалық регламенттерге сәйкес жасалған-жасалмағанын тексере алады. Таңбалау кодын сканерлеу арқылы сіз өнім туралы барлық ақпаратпен таныса аласыз. Қосымша PlayMarket және AppStore дүкендерінде қолжетімді. Өнім соңғы тұтынушыға сатылғаннан кейін код жүйеден жойылады. Сондықтан, егер бағдарлама «өнім қабылданбады» деп шығарса, бұл біреудің жапсырманы қолдан жасауға әрекеттенгенін білдіреді. Мұндай жағдайға тап болған тұтынушы өтініш арқылы шағым түсіре алады, содан кейін ақпарат <https://eotinish.kz/> интернет-ресурсына бағытталады. Шағым техникалық себептерге қатысты болса, оны Цифрлық экономиканы дамыту орталығы, дәрілік заттар бойынша болса, оны Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігінің өкілі қарайды. Бүгінгі таңда Қазақстанда 30-дан астам отандық дәрі-дәрмек өндірушілері, 115-ке жуық шетелдік өндірушілер, 170-тен астам GDP (good distribution practice) сертификаттарының иелері, 11 мыңнан астам дәріхана және 1700-ге жуық мемлекеттік және жеке медициналық ұйымдар жұмыс істейді.

Алтынгүл Жанабай,

Цифрлық экономиканы дамыту орталығының баспасөз қызметі

ТАЙЫНША АУДАНЫ БОЙЫНША ҰБТ МЕН АЛТЫН БЕЛГІ ТУРАЛЫ АҚПАРАТ

Мектеп бітіруші түлектердің өміріндегі маңызды сәттердің бірі — Ұлттық бірыңғай тестілеу. 11 жылдық білім мен біліктің нәтижесін көретін бұл күннің маңызы талапкерлер үшін әрқашан жоғары. Қаңтар, наурыз, тамыз айларында тест тапсырған талапкерлердің ЖОО-ның тек ақылы бөліміне түсуіне мүмкіндігі бар. Ал мемлекеттік грант үшін мамыр мен шілде аралығында тапсырған тестілеу негізгі ҰБТ деп аталады.

ҰБТ 5 шілде күні аяқталды. Тайынша ауданы бойынша 258 түлектің ішінен 166 түлек ҰБТ-ға қатысты. Ұлттық тестілеу орталығы көрсеткен статистикаға сүйенсек, қазақ тілінде тест тапсырған талапкерлердің саны 61 ал орыс тілінде 105 түлек тапсырды. 14 оқушы шығармашылық мамандықты таңдады. Аудан бойынша орташа балл 67,7 құрады. Ең жоғары балл жинаған үштікті атап өтсек, Алтын белгі иегері Мироновка ОМ-нің түлегі Сүлейменова Дильназ — 118 балл, Рыжик Николай (Киров ОМ) — 117 балл және Биллер Виктория (Большеизюм ОМ) — 112 балл жинады.

Жалпы осы оқу жылында 9 түлек Алтын белгі иегері атанды. Олар: Орынбай Әсел Ақылбайқызы — Теңдік ОМ, Алданазар Ботагөз Рүстемқызы, Амангелді Нұрхат Ерланұлы, Қайролла Уәлихан Қайратұлы — Алабота ОМ, Ахметжанова Камила Амангильдықызы — Тайынша қ. 1 ОМ, Сүлейменова Дильназ Тулегеновна — Мироновка ОМ, Иоаниди Павел Павлович — Тайынша қ. №2 ОМ, Серік Әлина Ілиясқызы — Петровка ОМ, Тлеулес Ақбота Жасуланқызы — "Кеңес одағының батыры И.М.Бережной атындағы Келлер ОМ".

Енді 2022-2023 оқу жылы, яғни биылға арналған мемлекеттік білім беру тапсырысына тоқталсақ, Елімізде жоғары білімді кадрларды даярлауға арналған жалпы саны 73061 бакалавриат гранты бөлінген.

Мемлекет басшысының тапсырмасы бойынша биыл ЖОО-лардағы гранттардың 60 пайызы техникалық

мамандықтарға бөлінеді екен.

Сондай-ақ «Болашақ» бағдарламасы бойынша техникалық және IT мамандықтарға арналған гранттардың жалпы саны 36 пайыздан 60 пайызға дейін өседі.

ГРАНТҚА ТҮСУДІҢ БИЫЛҒЫ ШЕКТІК БАЛЫ ҚАНША?

Тестілеудің ең жоғары балл саны әдеттегідей — 140. Ал шығармашылық дайындықты талап ететін мамандықтарға түсуші талапкерлер үшін ең жоғары балл — 125 балл. Дегенмен грантқа түсу үшін ҰБТ-дан жинаған балдың республикалық конкурс деңгейіндегі балмен сәйкес келуі маңызды. Сол үшін биылғы шекті балдарға тоқталып өтсек.

Ұлттық жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру бағдарламаларын іске асыратын ұйымдарына кемінде 65 балмен қабылданады. Ал «Педагогикалық ғылымдар» мен «Құқық» даярлау бағыты бойынша бекітілген балл саны 75-тен төмен емес. Сонымен қатар «Ауыл шаруашылығы және биоресурстар», «Ветеринария» білім беру салалары бойынша грантқа оқуға түсу үшін 60 балдан кем жинамау керек.

Ал басқа да жоғары оқу орындарына түсудің шекті деңгейі кемінде 50 балды құрайды. «Педагогикалық ғылымдар» саласында тегін негізде оқу үшін шекті балл 75-тен жоғары болу керек болса, «Денсаулық сақтау және әлеуметтік қамтамасыз ету», яғни медицина саласы бойынша 70 балдан төмен болмау керек.

Сонымен қатар әр ЖОО-ның белгілейтін өз шекті балы барын да ескерген дұрыс. Ал бейінді пәндер білім беру бағдарламалары тобына байланысты таңдалады.

Өкінішке орай 23 түлек шекті балл жинай алмады, бірақ бұл түлектер қаңтар, наурыз айында болған ҰБТ сертификатымен ақылы түрде оқуға түсуге мүмкіндігі бар.

* *

• Сайлау – 2022

АҚПАРАТТЫҚ ХАБАРЛАМА

«Тайынша таңы» газетінің редакциясы 2022 жылғы 11 қыркүйекке белгіленген Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданының Амандық ауылдық округі әкімінің сайлауға қатысуы үшін тіркелген кандидаттарға сайлауалды үгіт материалдарын орналастыру үшін баспасөз бетінен орын берудің шарттары, көлемі мен тәртібін хабардар етеді.

БАСПА МАТЕРИАЛДАРЫ ҮШІН ОРЫН БЕЛГІЛЕУ ТӘРТІБІ

Редакцияның баспа материалдарына орын белгілеу «Қазақстан Республикасындағы сайлау туралы» Конституциялық заңға сәйкес жүзеге асырылады. Баспа материалдары үшін орын белгілеу кандидаттарға үгіт баспа материалдарын орналастыру үшін орын белгілеу туралы редакциямен жасалатын жазбаша келісімшарт негізінде жүзеге асырылады. Келісімшарттың және оған тиесілі құжаттардың үлгісі жоғарыда аталған жазбаша өтінішті беру кезінде көрсетіледі. Баспа беттерінде орын белгілеу туралы редакциямен келісімшартқа кандидаттың (сенім білдірген адамның) қол қоюы кандидаттың (сенім білдірген адамның) сайлауалды үгіт жүргізуге қатысты редакцияның қызметін пайдалануға келісім беруі болып табылады. Келісімшарт жасасу үшін кандидат, партиялық тізімін ұсынатын саяси партия редакцияға мынадай ақпараттар көрсетілген жазбаша өтініш білдіреді:

- жазбаша өтінішті тіркеу нөмірі, күні мен уақыты;
- кандидаттың (партиялық тізім ұсынған саяси партияның атауы) аты-жөні, кандидаттың, жазбаша өтініш берген сенім білдірген адамның аты-жөндері;
- жазбаша өтініш берген адамның өкілеттілігін растайтын құжат: кандидаттың (сенім білдірген адамның) жеке куәлігі, кандидаттың (сенім білдірген адамның) уәкілетті мемлекеттік орган берген куәлігі немесе заңнамаға сәйкес өзге құжаты;
- сайлау округі (саяси партия);
- баспа материалдары орнының көлемі және оны беру мезгілі, үгіт баспа материалдарының түрі көрсетілген жазбаша өтініштің мазмұны;

– кандидаттың немесе сенім білдірген адамның қолы.

Үгіт баспа материалдары редакцияға жарық көруге 5 (бес) жұмыс күні қалғанда беріледі. Баспа материалдарында конституциялық құрылысты күштеп өзгерту, республиканың тұтастығын бұзу, мемлекеттің қауіпсіздігіне қатер төндіру, әлеуметтік, нәсілдік, ұлттық, діни, сословиелік және рулық алауыздықты өршіту, қатыгездік пен зорлық-зомбылық, сондай-ақ заңнамада көрсетілген эскери құрамалар құру идеяларын ұсынған жағдайда редакция оларды жариялаудан бас тартуға құқығы бар.

МАТЕРИАЛДАРДЫҢ МӨЛШЕРІ, АҚЫ ТӨЛЕУ ТӘРТІБІ

2022 жылғы 11 қыркүйекке белгіленген Солтүстік Қазақстан облысы Тайынша ауданының Амандық ауылдық округі әкімінің сайлауға қатысуы үшін тіркелген кандидаттарға сайлауалды үгіт материалдарына ақы төлеу мөлшері – «Тайынша таңы» газетінде 1 (бір) шаршы сантиметріне – 120 (жүз жиырма) теңге. Баспа материалдарына ақы төлеудің сомасы алдын ала 100 пайыздық ақысын төлей отырып, тиісті сайлау қоры аударуы керек. Алдын ала төлеу редакция берген шот негізінде жүзеге асырылады. Ақы төлеу баспа материалдары үшін орын бөлу туралы тиісті келісімшартта немесе шотта көрсетілген редакцияның банктік реквизиттеріне сәйкес атқарылады.

Гүл НҰРАЛИНА,

«Тайынша-Таңы» ЖШС директоры.

Сайлау-2022 материалдары аудандық сайлау комиссиясымен жергілікті бюджет есебінен төленді.

Меншік иесі: «Тайынша таңы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігі.
Газет аудан әкімінің қолдауымен шығып, мемлекеттік ақпараттық саясатты жүргізу жөніндегі ресми басылымы болып табылады.
Индекс: 65710
Газет әр аптаның жұма күні шығады.

Директор -
Бас редактор
Гүл НҰРАЛИНА

Қазақстан Республикасының Мәдениет, ақпарат және спорт министрлігінде 2010 жылы 20 қазанда қайта тіркеліп № 10803-Г куәлігі берілген
Газет «Тайынша таңы» жауапкершілігі шектеулі серіктестігінің компьютерлік орталығында теріліп, беттеліп, «Старкова А.А.» ЖК-де офсеттік тәсілмен басылған 020000. Көкшетау қаласы, Әуелбеков көшесі, 98 үй.
Тапсырыс 277. Таралымы 1300.

МЕКЕН-ЖАЙЫМЫЗ:
Солтүстік Қазақстан облысы, Тайынша қаласы, Қазақстан Конституциясы, 206-үй.
БАЙЛАНЫС ТЕЛЕФОНЫМЫЗ:
8 (715 36) 23-8-51
Жарияланған мақала авторларының пікірлері редакция көзқарасын білдірмейді. Қолжазба қайтарылмайды. Келген хаттарға жауап жолданбайды. Жарнаманың, келіп түскен материалдардың мазмұны мен мәтініне хабарлама беруші автор өзі жауапты.